

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

Potenciál turismu a rekreace Kypru

Bakalářská práce

Autor: Klára Bambásková
Studijní obor: Management cestovního ruchu

Vedoucí práce: Doc.PaedDr. Jiří Štýrský, CSc.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 11.8.2019

Klára Bambásková

Poděkování:

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Doc.PaedDr. Jiřímu Štýrskému, CSc. za vedení práce a připomínkám při její tvorbě.

Anotace

Práce se zabývá potenciálem cestovního ruchu a rekreace na Kypru. Zaměřuje se na předpoklad rozvoje cestovního ruchu na ostrově Kypr. Jsou charakterizovány lokalizační předpoklady (kulturně-historické a přírodní předpoklady), selektivní předpoklady (politická a ekonomická situace, demografie, kultura, jazyk a náboženství) a realizační předpoklady (dopravní předpoklady a materiálně-technická základna) rozvoje pro cestovní ruch. Dále se práce věnuje charakteristice cestovního ruchu na Kypru. Popisuje hlavní turistické oblasti, sezónnost a formy cestovního ruchu. Poté je navržena trasa pro poznávací a pobytový zájezd po Kypru. Cílem je vytvořit trasu pro inspiraci cestovatelům, kteří chtějí ostrov Kypr více poznat. Trasa vede po těch nejzajímavějších místech na Kypru a pro lepší představu je zakreslena do mapy.

Annotation

Title: The potential of tourism and recreation in Cyprus

This bachelor theses deals with the potential of tourism and recreation in Cyprus. It focuses on the prerequisites of tourism development on the island of Cyprus. The prerequisites are characterized by localization prerequisites (cultural, historical and natural prerequisites), selective prerequisites (political and economical situation, demography, culture, language and religion) and implementation prerequisites (transport and material and technical base) of tourism development. Furthermore, this bachelor thesis characterizes tourism in Cyprus. Describes major tourist areas, seasonality and forms of tourism. There is also created a route for sightseeing and recreation tour in Cyprus. The aim is to create a route to inspire travelers to visit Cyprus and to know more about Cyprus. The route goes through the most interesting places in Cyprus and there is also a map of the route.

Obsah

1	Úvod	1
2	Teoretická východiska	2
2.1	Cestovní ruch	2
2.2	Destinace cestovního ruchu	3
2.3	Atraktivita cestovního ruchu	4
2.4	Produkt cestovního ruchu.....	4
2.5	Potenciál cestovního ruchu	4
2.6	Předpoklady cestovního ruchu.....	5
2.6.1	Lokalizační předpoklady.....	5
2.6.2	Realizační předpoklady	5
2.6.3	Selektivní předpoklady.....	6
2.7	Zájezd a tvorba trasy	7
3	Cíl práce a metodika zpracování.....	9
4	Předpoklady rozvoje cestovního ruchu Kypru.....	11
4.1	Lokalizační předpoklady	11
4.1.1	Přírodní předpoklady	11
4.1.2	Kulturně-historické předpoklady.....	15
4.2	Realizační předpoklady.....	23
4.2.1	Dopravní předpoklady	23
4.2.2	Materiálně-technická základna	25
4.3	Selektivní předpoklady.....	27
5	Charakteristika cestovního ruchu na Kypru.....	30
5.1	Formy cestovního ruchu.....	30
5.2	Hlavní turistické oblasti	31
5.3	Sezónnost	31

5.4	Příjezd turistů.....	32
5.5	Rozvoj cestovní ruchu Severokyperské turecké republiky	34
6	Návrh trasy pro poznávací a pobytový zájezd po Kypru.....	35
6.1	Trasa.....	35
6.2	Návrh programu.....	36
6.3	Kalkulace	39
7	Shrnutí výsledků.....	47
8	Závěry a doporučení.....	50
9	Seznam použité literatury	52
10	Přílohy.....	60

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mapa rozdělení Kypru	12
Obrázek 2: Mapa Kypru.....	12
Obrázek 3: Graf příjezdu turistů podle měsíců v roce	32
Obrázek 4: Graf příjmu z cestovního ruchu (leden – listopad)	33
Obrázek 5: Mapa trasy	36
Obrázek 6: Letenky pro dvě osoby.....	39
Obrázek 7: Cena ubytování pro dvě osoby na jednu noc, Larnaka.....	40
Obrázek 8: Cena ubytování pro 2 osoby na 3 noci, Ayia Napa	41
Obrázek 9: Cena za ubytování pro dvě osoby za dvě noci, Nikósie.....	42
Obrázek 10: Cena ubytování pro dvě osoby za 8 nocí, Paphos	43
Obrázek 11: Cena za zapůjčení automobilu	44

Seznam tabulek

Tabulka 1: Počet ubytovacích jednotek na Kypru	26
Tabulka 2: Počet turistů podle země	33
Tabulka 3: Kalkulace	45
Tabulka 4: Ceny jízdenek meziměstských autobusů.....	46

Seznam příloh

Příloha 1: Pohled na pevnost v Paphosu.....	60
Příloha 2: Kourion	61
Příloha 3: Pohled na město Nikósie	62
Příloha 4: Katedrála ve městě Famagusta.....	63
Příloha 5: Hrad ve městě Kyrenia.....	64
Příloha 6: Přírodní most v národním parku Cape Greco	65
Příloha 7: Tradiční pokrm Meze.....	66

1 Úvod

Podle světové organizace cestovního ruchu UNWTO (2019) cestovní ruch zažívá nepřetržitý růst a pomalu se tak stává nejrychleji rostoucím hospodářským odvětvím na světě. V dnešní době již úzce souvisí s rozvojem a zahrnuje rostoucí počet nových destinací. Jeho vlastní dynamičnost pak proměnila cestovní ruch v hlavní hnací sílu pro sociální a ekonomický pokrok. Stal se jedním z hlavních odvětví v mezinárodním obchodu a představuje jeden z hlavních zdrojů příjmů pro mnoho rozvojových zemí. Ve světě se objem podnikání v cestovním ruchu už rovná nebo dokonce převyšuje objem vývozu ropy, potravinářských výrobků nebo automobilů. Ty byly ještě donedávna zcela dominantní. Tento růst zvyšuje konkurenční boj mezi destinacemi a zároveň jejich snahu se odlišit. Celosvětové rozšíření cestovního ruchu tak přináší mnoho ekonomických výhod i pro další odvětví.

Tato bakalářská práce se zabývá průzkumem potenciálu turismu a rekreace Kypru. Ostrov Kypr nabízí mnoho zajímavých turistických atraktivit a má velmi bohatou historii. Složitější politická situace, kdy je ostrov rozdělen na severní a jižní část, nemusí na potenciálního zájemce o tuto destinaci působit dobře. Tato práce se tedy snaží přiblížit Kypr jako vhodné místo pro navštívení a vzbudit o Kypr větší zájem.

Téma potenciál turismu a rekreace Kypru bylo také vybráno proto, protože autorka na Kypru strávila 5 měsíců v rámci studijního pobytu Erasmus. Ostrov ji přirostl k srdci a hlavně měla tak čas ostrov více poznat a procestovat a začala se o něj více zajímat. Byla poznána kyperská kultura a místní obyvatelé, se kterými byla autorka ve styku každý den. Sice více času strávila v jižní části Kypru, ale i severní část Kypru měla možnost poznat, procestovat a potkat místní obyvatele. Proto byla motivace zjistit jaký potenciál ostrov má a popsat předpoklady pro cestovní ruch ostrova a přiblížit ho tímto způsobem všem, kteří budou tuto práci číst.

2 Teoretická východiska

2.1 Cestovní ruch

Pojem cestovní ruch má mnoho různých vymezení a definic a každý autor přidává do významu a komplexnosti cestovního ruchu. Podle Kotíkové (2014:5) je cestovní ruch od slova cestování, ale vidí obě slova jako odlišné pojmy. Cestovní ruch je pojmem daleko rozsáhlejší. Cestování se spojuje s poskytováním určitých služeb, jako je stravování, ubytování, doprava.

Autoři Zelenka a Pásková (2012:15) také uvádí že, „*cestovní ruch vždy zahrnuje cestování, ale ne každé cestování je cestovním ruchem.*“ Cestovní ruch uvádí jako velmi komplexní a jeho vymezení je velmi problematické. Cestovní ruch je tedy popisován mnoha různými definicemi, s tím, že většinou je uvedeno, že se jedná o cestování do míst mimo běžné místo pobytu a aktivity s tímto cestováním spojené. Do cestovního ruchu jsou zařazovány i služební cesty, avšak ne ty spojené s provozováním výdělečné činnosti. Autoři dále uvádí, že cestovní ruch „*by měl být v celém procesu uspokojování potřeb svých účastníků i poskytovatelů s sebou souvisejících služeb založen na dlouhodobém šetrném využívání, ochraně a rozvoji potenciálu nejen přírodního a antropogenního prostředí, ale také sportovní, dopravní, městské, komunikační a jiné infrastruktury a společenských jevů.*“ (Zelenka a Pásková, 2012:15) Autoři dále píší, že vše spojené s cestovním ruchem by se řádně mělo plánovat, zahrnovat místní obyvatele a v dnešní době i hojně využívat informační a komunikační služby a všeobecně vzájemné spolupráce, aby byl rozvoj cestovního ruchu žádoucí a udržitelný. Další hledisko cestovního ruchu je uspokojování lidských potřeb, jako je poznání nových míst, potřeba zážitku, odpočinku, ale i změny. Z těchto potřeb se poté formují nejrůznější formy cestovního ruchu. Zelenka a Pásková (2012:16) zmiňují dva primární **druhy cestovního ruchu** – masový a individuální. Individuální cestovní ruch je tvořený na základně individuálních potřeb a poznání převážně přírody, kultury, místních tradic a místního života s většinou nepatrným vlivem na místní obyvatelstvo a přírodu. Naopak masový cestovní ruch je cestování početných skupin na místo, které je jasně známé a standardizované, přesně popsané a masově propagované

a navštěvované. Hojně se podporují a využívají místní atraktivity a vytváří se i umělé atrakce. Oba druhy bývají kombinovány. Další druhy cestovního ruchu se mohou rozlišovat podle délky trvání pobytu, zda je cestovní ruch organizovaný či ne nebo například podle rozložení během roku.

Sezónnost cestovního ruchu Zelenka a Pásková (2012:516) vztahují k ročnímu období, a tedy k různému rozložení návštěvnosti během roku a změny s tím související. Převážně je to změna nabídky a poptávky, ale i změny druhů aktivit. Snaha je převážně sezónnost snižovat, aby návštěvnost, nabídka i poptávka cestovního ruchu byla po celý rok jednotná. Vytvářejí se například nové vhodné mimosezónní produkty.

Ryglová, Burian a Vajčnerová (2011:19,20) také zmiňují, že vznikající formy cestovního ruchu jsou na základě potřeb účastníků cestovního ruchu a jejich motivace pro cestování a navštívení daného místa. Různé formy odpovídají různým požadavkům účastníků. Autoři uvádějí nejrozšířenější **formy cestovního ruchu**, jako je rekreační cestovní ruch, který účastníci vyhledávají pro odpočinek a relaxaci. Dále kulturně poznávací cestovní ruch, kdy lidé navštěvují místa za účelem poznat památky, historii, kulturu a tak dále. Sportovně-turistický cestovní ruch je aktivní zájem na různých sportovních činnostech a zájem o aktivní odpočinek. Velmi populární je také léčebný a lázeňský cestovní ruch, kde se cestuje za účelem léčby, regeneraci duševních i fyzických potřeb osob. Je mnoho dalších osobitějších forem cestovního ruchu, které uspokojují charakteristické potřeby lidí. Nabídka služeb a produktů se stále rozšiřuje, díky nejnovějším trendům a módnosti v cestovním ruchu. Může to být cestování za účelem svatby, cestování na venkov, pobyty na farmách nebo třeba cestování za účelem různého sportu, jako například golfu.

2.2 Destinace cestovního ruchu

Destinace cestovního ruchu je obecně chápána jako cíl cesty. V cestovním ruchu je to konečné území s charakteristickou nabídkou cestovního ruchu. (Zelenka a Pásková, 2012:105) Jak uvádí Kotíková (2014:38) „*Destinace cestovního ruchu představuje místo s vhodnými atraktivitami a s tím spojenými zařízeními a službami*

cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu nebo skupina zvolil pro návštěvu.“

2.3 Atraktivita cestovního ruchu

Zelenka a Pásková (2012:48) rozumí atraktivitou cestovního ruchu to, co láká návštěvníky, aby cestovali na dané místo. Může to být zajímavá příroda, památky, ale i kultura nebo životní styl místních. Atraktivity cestovního ruchu *„jsou motivací návštěvy dané země, jsou součástí typických zájezdových tras, stávají se symboly návštěvy dané destinace.“* (Zelenka a Pásková, 2012:48)

2.4 Produkt cestovního ruchu

Produkt cestovního ruchu je souhrn celé nabídky v cestovním ruchu. (Zelenka a Pásková, 2012:442-3) Může to být zboží nebo služba. Autoři uvádí, že produkt cestovního ruchu má různá specifika. Často se za něj platí předem, nelze ho předem vyzkoušet a je ovlivněn různými činiteli, které se obvykle nedají ovlivnit (např. počasí). Produkt cestovního ruchu bývá komplexní a jeho součástí je často místní obyvatelstvo a ze strany návštěvníka je to celý zážitek z cestování.

2.5 Potenciál cestovního ruchu

Potenciál cestovního ruchu znázorňuje podle Kotíkové (2014:38) souhrn všech předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu, které vytvářejí možnosti pro cestovní ruch.

Šauer, Vystoupil, Holešínská a kolektiv (2015:20) uvádí důležitost aktivace potenciálu cestovního ruchu a jeho plného využití v destinaci.

Zelenka a Pásková (2012:433) uvádějí, že potenciál cestovního ruchu je také vázaný na předurčené přírodní vlivy, které způsobují sezónnost v destinaci. Přikládají i důležitost aktivace potenciálu cestovního ruchu jen do určité míry, jelikož poté může docházet k jeho snižování (např. znečištění životního prostředí).

2.6 Předpoklady cestovního ruchu.

„Předpoklady cestovního ruchu - souhrn přírodních a antropogenních aspektů včetně jejich mnohoúrovňových vazeb, které vytvářejí předpoklady pro realizaci cestovního ruchu. Podle funkčně chronologického členění (Mariot 1983) je lze členit (základní klasifikace) na – lokalizační předpoklady CR, selektivní předpoklady CR (které se dále dělí na politické, demografické, administrativní, urbanizační, sociologické, personální a ekologické) a realizační předpoklady CR (dále se dělí na komunikační a materiálně technické).“ (Zelenka, Pásková, 2012:454-55)

2.6.1 Lokalizační předpoklady

Lokalizační předpoklady jsou podle Ryglové, Buriana a Vajčnerové (2011:34-5) často brány jako hlavní „lákadlo“ pro člověka, aby se na dané místo chtěl podívat. Tyto faktory jsou uděleny územím. Částečně mohou stanovit, jak se na daném území bude cestovní ruch vyvíjet a pro jaký druh cestovního ruchu bude území vhodné. Lokalizační předpoklady se tedy také dají využít pro marketing území, čím se může místo propagovat a na jakou cílovou skupinu se bude reklama mířit. Autoři píší, že pod lokalizační předpoklady tedy spadají především **přírodní atraktivitu** jako je fauna a flóra, klima, reliéf, ale i **kulturně-historické předpoklady**. Nejvíce lákavé jsou památky, především pak ty nejvýznamnější, jako jsou památky, které jsou zapsané na Světovém seznamu kulturního dědictví UNESCO. Dalším přitažlivým aspektem jsou různé kulturní události, slavnosti a kultura dané země jako taková. Roste také hodnota umělých atrakcí (například aquapark) a sportovních a zábavních událostí.

2.6.2 Realizační předpoklady

Autoři Ryglová, Burian a Vajčnerová (2011:35) berou realizační předpoklady jako převažující faktor pro finální realizaci cestovního ruchu. Díky nim je možné využít potenciál území, jelikož bez dostatečné kvality a kapacity služeb to není technicky možné. Realizační faktory tvoří **materiálně-technická základna** jako jsou ubytovací a stravovací zařízení a poté také infrastruktura. Důležitá je nabídka služeb a jejich kvalita, aby bylo možné sestavit odpovídající produkty a dostatečná

kapacita služeb, aby se dal přínos cestovního ruchu udržet i dlouhodobě. Záleží na počtu stravovacích a ubytovacích zařízeních. Zařízení a úroveň modernizace území.

Hrala (2002:27-30) udává **dopravu**, jako výchozí podmínku realizace cestovního ruchu a využívání prostoru navštěvované oblasti. Význam dopravy stále nabývá. Důležitá je modernizace, kvalita i bezpečnost. Usiluje se stále více o snižování nákladů a zvyšování kapacity. Díky dopravě se zvyšuje dostupnost míst a také samozřejmě masovost cestovního ruchu. Často je i tvořena hlavně pro účely cestovního ruchu. Autor sděluje, že samotné zařízení nebo cesty, které byly vybudovány se pak občas samy stávají atraktivitou cestovního ruchu. Snadná přístupnost míst a hojné využívání dopravních prostředků se také ale projevuje negativně. Velký zájem o některá místa může nakonec snížit jejich hodnotu a také snížit a zhoršit kvalitu životního prostředí. To také ovlivňuje umístění ubytovacích a stravovacích zařízení, které jsou také velmi důležitou částí pro využití území pro rozvoj cestovního ruchu. „ *Kapacita těchto zařízení vytváří možnosti pro jeho koncentraci, a tedy i faktické rozmístění.*“ (Hrala, 2002:30)

2.6.3 Selektivní předpoklady

Selektivní předpoklady Hrala (2002:12-14) také označuje jako stimulační faktory. Mají důležitou roli v rozvoji cestovního ruchu, protože i díky těmto faktorům se mohou využít předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Dají se dělit na objektivní a subjektivní faktory.

Objektivní faktory podle autora představují například politickou situaci země. Stabilní politická situace bude umožňovat lepší realizaci cestovního ruchu a i zapojení do mezinárodního cestovního ruchu. Životní úroveň obyvatelstva se také odráží na rozvoji cestovního ruchu. V dnešní době se účast na cestovním ruchu stává součástí životního stylu.

Rygllová, Burian a Vajčnerová (2011:38) uvádí, že zvyšující se počet lidí, kteří se stěhují do měst, poté opět vyhledávají přírodní místa a chtějí se vracet zpět na venkov, což přispívá pro růst nejrůznějších druhů cestovního ruchu, jako je například ten venkovský. Demografické rozložení obyvatelstva se také promítá

v účasti na cestovním ruchu. Obyvatelé vystupují jak na straně nabídky, kdy poskytují nejrůznější služby cestovního ruchu, tak i na straně poptávky.

Podle Hraly (2002:14) dalším objektivním faktorem je kvalita životního prostředí, jelikož se také zjišťuje, že rozvoj masového cestovního ruchu může ohrozit kvalitu životního prostředí.

Jak uvádí autor, **subjektivní faktory** jsou převážně psychologické faktory, které ovlivňují rozhodování obyvatel, zda se budou účastnit cestovního ruchu. Důležitá je reklama a propagace, kdy se může zvýšit zájem návštěvníků cestovat do dané země nebo místa. Ryglová, Burian a Vajčnerová (2011:34-5) píší, že někdy se však musí přistoupit i k opačnému postupu, kdy je nutné vyvolat snížení poptávky, aby se příliš neohrozila jak kvalita životního prostředí, tak i kvalita života místních obyvatel.

2.7 Zájezd a tvorba trasy

„Zájezdem se rozumí organizovaná účast skupiny osob na cestovním ruchu po určité trase, podle předem vypracovaného programu s určitým rekreačním, poznávacím, sportovně-turistickým nebo jiným cílem.“ (Kunešová a Farková, 2001:5) Lze rozlišovat několik druhů zájezdu, podle toho na co se převážně zaměřují. Kunešová a Farková (2001:5-6) říkají, že často to bývá kombinace několika druhů. Nejčastěji jsou využívány rekreační zájezdy, kde je hlavním cílem odpočinek. Další velmi vyhledávané typy zájezdů jsou poznávací, kdy je za cíl poznat místní atraktivitu. Velmi oblíbené je poznávání kulturně historických památek, kultury, přírody a účast na různých akcích. Rekreační a poznávací zájezdy se často kombinují dohromady.

„Trasu určuje cíl zájezdu, nabízení služby a zvolený dopravní prostředek.“ (Kunešová a Farková, 2001:13) U tvoření trasy se vychází z místních atraktivit, jako jsou přírodní, historické nebo kulturní místa, které jsou v úmyslu navštívit. Dále, jak autorky informují, se vychází z ubytovacích zařízení, kde se bude v rámci trasy přebývat, jaké dopravní prostředky se budou používat a jaké další služby se budou využívat.

Program zájezdu navazuje přímo na sestavenou trasu a vzniká převážně z potřeb účastníka a jeho zájmu, na což navazují poskytované služby během trasy. V rámci

programu zájezdu se stanoví i časový harmonogram. (Kunešová a Farková, 2001:15)

Konečná kalkulace zájezdu bude podle autorek (str.18-19) vycházet ze služeb, které budou využívány, také z dopravy a dalších možných nákladů. Kalkulace tak stanoví náklady zájezdu.

3 Cíl práce a metodika zpracování

Hlavním cílem práce je vytvořit přehledný souhrn informací o předpokladech a potenciálu cestovního ruchu Kypru. Uvést podstatné informace o realizačních, lokalizačních i selektivních předpokladech a charakterizovat cestovní ruch na Kypru.

Jelikož je ostrov Kypr rozdělen na dvě části, je také cílem práce zjistit, jak odlišné jsou podmínky pro vývoj cestovního ruchu a samotný vývoj cestovního ruchu v obou částech ostrova Kypr, jak v Severokyperské turecké republice, tak v Kyperské republice. Jaké předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu tyto části ostrova Kypr mají a jak se liší?

V první části práce bude představen úvod o destinaci. Zde budou uvedeny předpoklady cestovního ruchu na Kypru, které jsou hlavními složkami pro rozvoj a dobrý potenciál destinace. Budou zahrnuty lokalizační předpoklady, které zahrnují přírodní a kulturně-historické předpoklady. Dále budou charakterizovány realizační předpoklady cestovního ruchu, které jsou nezbytné pro rozvoj cestovního ruchu v destinaci a zahrnují například infrastrukturu nebo dostupnost destinace. Poté budou popsány selektivní předpoklady, kde budou uvedeny informace o populaci a politické a ekonomické situaci země.

Práce se také bude věnovat charakteristice cestovního ruchu na Kypru, jaké jsou formy cestovního ruchu, sezónnost a hlavní turistické oblasti.

Dalším cílem práce je vytvořit trasu a návrh programu pro poznávací a pobytový zájezd po Kypru. Tím se bude zabývat další část práce. Na základě zjištěných informací o předpokladech pro rozvoj cestovního ruchu obou částí Kypru bude vytvořena trasa po hlavních atraktivitách. Cílem je použít sesbírané informace a ukázat na vytvořené trase, jaké možnosti pro návštěvníky Kypru jsou a jak lze jeho potenciál využít. Pro lepší představu bude vybrán termín zájezdu, díky němuž se mohla vytvořit orientační kalkulace, aby si mohl potenciální zájemce udělat obrázek o tom, na kolik by takový zájezd mohl vyjít.

K tvorbě této práce byly použity převážně informace, které byly sbírány především z oficiálních informačních portálů cestovního ruchu na Kypru a z oficiálních stránek kyperské vlády a také z vydaných elektronických publikací o cestovním ruchu na Kypru. Informace byly hledány i v různých jiných internetových zdrojích, pokud hledané téma nebylo jinde obsaženo. Informace o základní terminologii k selektivním, lokalizačním a realizačním předpokladům cestovního ruchu byly převzaty z uvedené odborné literatury.

Také většina informací byla přeložena z anglického jazyka, kvůli nedostatku informací v českém jazyce.

Pro tvorbu trasy pobytového a poznávacího zájezdu bylo využito informací, které se v rámci psaní práce získaly.

Všechny zdroje, které byly v rámci psaní práce použity jsou uvedeny na konci v seznamu zdrojů.

4 Předpoklady rozvoje cestovního ruchu Kypru

„Potenciál cestovního ruchu je souhrnná hodnota všech předpokladů cestovního ruchu“ (Zelenka, Pásková, 2012:433)

4.1 Lokalizační předpoklady

„Lokalizační předpoklady jsou předpoklady, které tvoří potenciál pro tvorbu produktu cestovního ruchu a určují místo jeho lokalizace (Plesník, 2008), tedy kulturně-historické a přírodní (příznivé/nepříznivé).“ (Linderová, 2013:56)

4.1.1 Přírodní předpoklady

4.1.1.1 Klima

Ostrov Kypr (Visit Cyprus, 2016a) se těší z intenzivního středomořského klimatu, s dlouhými a suchými léty od poloviny května do poloviny října a mírnou zimou od prosince do února. Léto a zima jsou odděleny krátkým jarem a podzimem.

V létě jsou dny velmi horké téměř bez mraků, u moře fouká jemný vítr, který dělá příjemnou atmosféru pro pobyt. Průměrné teploty v červenci a srpnu jsou 27 až 38°C. Ojedinelé přeháňky se objevují hlavně v horách.

Zimy jsou mírné s deštěm a se sněhem, převážně v horách Troodos. Průměrné teploty dosahují 10°C a ve vyšší nadmořské výšce okolo 3°C.

Teplota moře je okolo 22°C od června do listopadu, v srpnu se může vyšplhat až na 27°C.

4.1.1.2 Geografie

Už odedávna byl Kypr využíván pro svoji strategickou pozici ve Středoziemním moři (Visit Cyprus, 2016b). Je třetím největším ostrovem tohoto moře. Je vzdálený 97 kilometrů západně od Sýrie a 64 kilometrů jižně od Turecka.

Jak je vidět na Obrázek 1 ostrov je rozdělen tzv. Zelenou linií na Kyperskou republiku v jižní části a Severokyperskou tureckou republiku v severní části. Na území ostrova se také ještě nacházejí dvě suverénní vojenské základny Velké Británie.

Obrázek 1: Mapa rozdělení Kypru

Zdroj: Country Reports. (2017)

Na Obrázek 2 je vidět, že masivní pohoří Troodos dominuje ostrovní krajině. Rozprostírá se po více než polovině rozlohy ostrova a zabírá většinu jeho jižní a západní části. Mount Olympus s nadmořskou výškou 1 952 metrů (Country Studies, 1991) je nejvyšší horou ostrova. V tomto pohoří byla nalezena velká ložiska mědi.

Obrázek 2: Mapa Kypru

Zdroj: On The World Map.(2017)

Podle velkých ložisek mědi, která ostrov proslavila už v době bronzové, dostal také Kypr své jméno.

Podél severního pobřeží ostrova se táhne Kyrénský hřeben, který však nedosahuje ani poloviny výšky Troodoského masivu.

Odlesňováním se porušil odvodňovací systém ostrova, a tak přístup k zásobě vody je omezený. Z Troodoského pohoří teče několik říček všemi směry. Bohužel všechny řeky jsou v létě vyschlé. Byl proto postaven rozsáhlý systém přehrad a vodních cest, které mají přinášet závlahu zemědělským oblastem.

Oblast Mesaoria je srdcem kyperského zemědělství, ale produkce pšenice a ječmene závisí na tom, kolik spadlo srážek v zimních měsících. Další plodiny jsou pěstovány za pomoci umělého zavlažování.

Informace o geografii Kypru byly získány ze stránky Country Studies (1991), pokud není uvedeno jinak.

4.1.1.3 Národní parky

Kypr má několik národních parků a přírodních rezervací. (Rough Guides, 2017) Najdou se zde malé, částečně městské parky s dětskými hřišti a piknikovými stoly, ale také velké oblasti v přírodě s rozsáhlými značenými stezkami.

Troodos

Národní park Troodos (Troodos National Park, 2017) se nachází ve stejnojmenném pohoří a v zimě je pokrytý sněhem. V zimě je zde také v provozu populární lyžařské středisko. V letních měsících je park vyhledáván jak místními obyvateli, tak i zahraničními turisty pro příznivější teplotu vzduchu, než jaká je na pobřeží ostrova. Park nabízí několik přírodních turistických stezek. Kromě nich je zde také 57 kilometrů dlouhá síť cyklostezek. Oblíbená pikniková místa jsou rozprostřena po celém parku, často s dostupnými grily, pitnou vodou a dětskými hřišti. Flora je zde velmi bohatá, roste zde až 750 druhů rostlin. Zvířata jsou zde chráněna.

V parku se nachází několik vodopádů, jedny z nejvyšších jsou vodopády Caledonia, které dosahují výšky okolo 20ti metrů. Jsou dostupné po značené stezce.

Akamas

Národní park na poloostrově Akamas (My Guide Cyprus, 2017) je umístěn na západní špičce ostrova. Nabízí nedotčenou přírodu a má drahocenný ekologický význam. Krásná příroda nabízí rozmanitou floru a faunu i krásné pobřeží s plážemi nebo například modrou lagunu, kde je nádherná modrá křišťálová voda. Park je protnutý několika stezkami a je dostupný pěšky, na motorce nebo autem s pohonem na všechny čtyři kola.

V parku se nachází také krásná pláž Lara (Choose your Cyprus, 2017a) s měkkým, zlatavým pískem, kde se rodí dva ohrožené druhy želv.

Rokle Avakas (Choose your Cyprus, 2017b) také stojí za navštívení, vede zde asi 2,5 kilometru dlouhá stezka, kde se skála tyčí až do výšky 79 metrů a nejužší místo má jen 3 metry.

Petra tou Romiou

V národním parku Petra tou Romiou (Visit Cyprus, 2017a) se nachází zajímavé geologické formace velkých kamenů a skal, které jsou umístěny na krásném pobřeží u Paphosu. Podle legendy je to místo zrození řecké bohyně lásky Afrodity. Říká se, že se zde narodila z mořské pěny, vstala z vln a byla dopravena na mušli na tuto pláž. Jméno parku pochází z další legendy o byzantském hrdinovi, který sem měl skály sám dopravit, aby zadržely Saracénské Araby v klidu a dále od zálivu. Název Petra tou Romiou znamená ve volném překladu Řekova skála.

Cape Greco

Cape Greco (Choose your Cyprus, 2017c) je další krásnou částí na jihovýchodě ostrova. Cape Greco protínají turistické i cyklistické stezky, které provází krásami tohoto parku. Vysoké vápencové útesy ukrývají nejrůznější jeskyně a přírodní mosty viz. Příloha 6. Most lásky je jedním z kouzelných přírodních mostů, stejně tak Kamara tou Koraka a další. V oblasti se nachází i malá bílá kaple, která je postavena na hraně útesu. Na vápencové útesy se mohou turisté podívat také z paluby výletních lodí. Průzračná modrá voda láká ke koupání a šnorchlování. Pláž

Konnos se nachází na rozhraní Cape Greco a města Protaras a je to jedna z nejnádhernějších pláží ostrova.

Athalassa

Národní park Athalassa (Visit Cyprus, 2017b) je jedním z příměstských národních parků. Nachází se na jihovýchodním kraji hlavního města Nikósie. Je to oáza zeleně a klidu, s mnoha druhy původních, endemických neobvyklých stromů, keřů a bylin. Opět je park plný tras, které pokrývají asi 20 kilometrů. Díky své blízkosti k městu, je park oblíbeným místem pro cyklisty, procházky se psy nebo jako odpočinkové či piknikové místo. V parku je také možné navštívit botanické zahrady.

Karpaz

Úzká severovýchodní část poloostrova Karpaz (Essential Cyprus, 2012) chrání důležitou biologicky rozmanitou a historicky i archeologicky cennou oblast. Národní park Karpaz je domovem přes sto vzácných druhů fauny a flory, pláže jsou významným hnízdištěm vzácných želv a po parku se prochází divocí osláci. Bohužel v parku byl povolen lov, který k ochraně ohrožených zvířat příliš nepřispívá.

4.1.2 Kulturně-historické předpoklady

4.1.2.1 Historie

Jak je uvedeno na stránce Ministry of Foreign Affairs (2017), kyperská historie je považována za velmi bohatou a rozmanitou. Díky strategické pozici ostrova, na křižovatce cest východního středomoří, byl Kypr kolonizován významnými koloniálními velmocemi. Na konci 15. století ostrov vzkvétal pod Benátskou správou. Město Famagusta bylo bezkonkurenčním centrem obchodu a mnoho budov a kostelů se postavilo za této doby. Pro ochranu města Nikósie, před zvětšující se Osmanskou říší, postavili Benátčané zdi a opevnění kolem celého města, Benátské zdi se dochovaly až do dnes. Ani mohutné zdi však Nikósii neochránily a od 16. století byl ostrov Kypr pod vlivem Osmanské říše. Za této doby se na ostrově usídlilo okolo dvaceti tisíc Turků. Roku 1878 převzala moc nad

ostrovem Velká Británie. Po staletí žili na ostrově Kypřané, Řekové a Turkové v míru, sdíleli spolu vesnice, města, práci i rodinu.

Následující odstavce v této kapitole byly zpracovány podle zdroje Lonely Planet (2017a).

Velká Británie po převzetí kontroly nad ostrovem, uzavřela dohodu s Tureckem o kontrole a správě ostrova, kdy si Turecko mělo udržet svou suverenitu nad ostrovem, zatímco Británie převzala zodpovědnost za správu ostrova. Cílem Velké Británie bylo hlavně zajistit si strategickou pozici a základnu na středním východě.

Avšak v roce 1914 byly strany ve válce, a tak Velká Británie převzala suverenitu nad ostrovem. Turecku byl opět uznán nárok na teritorium až v roce 1923 při mírové dohodě v Lausanne, která taktéž upravila nárok na teritorium nově i nezávislému Řecku. Britská kontrola nad ostrovem byla přivítána řeckými Kypřany, jelikož se domnívali, že časem se domluví na spojení s Řeckem. Tato dohoda se nakonec neuskutečnila. Naproti tomu turečtí Kypřané nebyli tolik nadšeni.

Nepokoje nastaly už v roce 1931, v 50. letech proběhlo několik tajných útoků na britskou vládu a armádu. Řecké i turecké vlády se začaly více a více zajímat o dění. Zatímco řečtí Kypřané chtěli spojení s Řeckem, turečtí Kypřané usilovali o rozdělení.

V roce 1959 se lídři řeckých i tureckých Kypřanů společně s britskými zástupci setkali v Curychu. Přijeli potvrdit podmínky, které uspokojí všechny, a za kterých bude Kypru udělena nezávislost. Velká Británie si měla zachovat dvě základny a několik vojenských lokalit. Kypr pak neměl vstoupit do politické nebo ekonomické unie s Tureckem ani s Řeckem, ani se rozdělit.

Vznikem Kyperské republiky se však neshody nevyřešily, když Řekové navrhli změnu ve sdílení moci, turečtí Kypřané odešli z vlády. Mezi oběma komunitami vypukly nepokoje. Organizace spojených národů podpořila britské vojsko. Turečtí Kypřané se stáhli do ghett, aby se ochránili před řeckou agresí.

Arcibiskup Makarios II, tehdejší kyperský prezident riskoval politicky i vojensky, když hledal podporu u komunistických států a stále požadoval sjednocení

s Řeckem. Komunistická strana nabývala moci a Turecko se obávalo možné komunistické vlády nad Kyprem. Stále více se diskutovalo o oddělení obou komunit. Neshody vyvrcholily pokusem o atentát na prezidenta Makariose, který organizovala pravicová řecká vláda. Pět dní poté turecká vojska přistála na ostrově, aby zabránila připojení ostrova k Řecku. V červenci 1974 byla nastolena demokratická vláda Konstantinose Karamanlise.

Opět se sešlo Turecko, Řecko a Velká Británie, tentokrát v Ženevě, kde se však potvrdilo, že dohoda už není možná. Turecko už mělo pod kontrolou severní část ostrova. A Kypr byl rozdělen.

Události roku 1974 byly katastrofou jak pro řecké, tak i pro turecké Kypřany. Mnozí byli zavražděni a mnoho jich bylo přesunuto, jiní zase utekli.

Vyhlášení Severokyperské turecké republiky roku 1983 bylo uznáno pouze jedním státem světa, a to Tureckem.

Kyperská republika se stala členem Evropské unie v roce 2004. Je to jediný členský stát, jehož část je okupována. Od roku 2008 je také součástí eurozóny. Vstupem se Kypru otevřely nové příležitosti, i v rámci rozvoje cestovního ruchu. Vstup do Evropské unie měl také podpořit sjednocení ostrova, ke kterému nakonec nedošlo a Kyperská republika do unie vstoupila samostatně. Problematický vztah obou částí Kypru je stále probírán. Vstup Turecka do evropské unie spočívá na splnění několika podmínek, kdy jednou z nich je i uznání Kyperské republiky.

4.1.2.2 Kultura

North Cyprus Online (2017a) uvádí, že i když bohatá kyperská historie sahá až 9 000 let zpět, dnešní obyvatelé jsou poznamenáni hlavně událostmi posledních čtyřiceti let. Turečtí Kypřané, kteří obývají severní část ostrova vytvářejí kulturu, která se blíží k turecké, změnily se nejenom názvy, které se přepsaly do turečtiny, ale lidé přijímají a učí se žít v kultuře svého severního souseda. Ačkoliv jsou okolnosti jaké jsou, místním lidem stále zůstala charakteristická pohostinnost a úsměv na tváři.

Rady na cestu (2017) sdělují, že síla tradice je cítit na každém rohu i v jižní části ostrova. Nejružnější slavnosti probíhají týden co týden, tradiční venkovské oslavy se konají často u příležitosti náboženských svátků.

Na internetové stránce Cyprus.com (2017) říkají, že jsou obecně Kypřané velmi přátelští a svých přátel si velmi váží. Jsou nesmírně pohostinní a nabídnou vždy pomocnou ruku a většinou také jídlo nebo pití. Vyjadřují se hlasitě s viditelnými gesty. Kypřané si nepotrpí na dodržování určeného času, být někde o půl až tři čtvrtě hodiny později není považováno za nepřijatelné, vlastně je to očekáváno.

4.1.2.3 Typická kuchyně

Kyperská kuchyně byla historií obohacena o mnoho chutí. Jak je uvedeno na Visit Cyprus (2017e), dnes je podobná hlavně řecké a turecké kuchyni, ale najdeme zde i některé arabské pokrmy. Každý pokrm má svou zvláštní chuť, přípravu i prezentaci, což se odráží v charakteru obyvatelů Kypru.

Podělit se o jídlo a čerstvé pokrmy z místním výrobků je velmi důležitou součástí místní kultury a všech oslav a místních událostí.

Kyperská kuchyně nabízí čerstvé ovoce a zeleninu, olivový olej, libové maso, místní byliny a mnoho dalších úžasných chutí. I na malém ostrově může být velký gastronomický zážitek.

Typickým pokrmem pro obě části ostrova je „meze“, což je výběr z pestrých menších pokrmů, které vytváří velkou hostinu viz. Příloha 7. Meze je skvělým začátkem pro seznámení se s místními pokrmy, jako je dušené, vařené či grilované maso, ryby, zelenina, místní pita chléb, hummous a další pochoutky.

Stránka Cyprus Island (2017) přidává ještě další typické pokrmy, jako jsou souvlaki, což jsou kostky kuřecího, jehněčího nebo vepřového masa podávané s tzatziki a zeleninou v pita chlebu. Musaka je pečené jehněčí maso s lilkem polité bešamelovou omáčkou.

K pití je tu na ochutnání skvělé místní dezertní víno Commandaria a nebo Ouzo.

4.1.2.4 Společenské události a svátky

Jak informuje stránka CK Mundo (2017b), státní svátky v jižní části ostrova se dodržují převážně stejně jako v Řecku. Oslavují tak například 25. května Den

nezávislosti Řecka. 1. duben je Den nezávislosti Kypru, kdy se Kypřané vzbouřili proti britské nadvládě. 1. října oslavují Den vzniku Kyperské republiky. Důležitými náboženskými svátky jsou Velikonoce a 15. srpen jako Den nanebevzetí Panny Marie.

V severní části převládá dodržování muslimských svátků a svátků převzatých z Turecka (Qppstudio.net, 2017). Oslavují například 29. října Den Turecka a také 15. listopad jako Den vzniku Severokyperské turecké republiky.

Dále na stránce The Telegraph (2017) sdělují, že ač je Kypr ostrovem vcelku malým o nejrůznější události všeho druhu tu rozhodně není nouze.

Neživější a nejbarevnější událostí je karneval v Limassolu. Probíhá v únoru a je to týden plný nejrůznějších výstav, maškarních bálů, přehlídek a oslav. Je zakončen velkým průvodem, na který se sjíždějí lidé ze všech koutů ostrova. Předvádí se zde nejrůznější masky i vyzdobené alegorické vozy a soutěží se o ty nejlepší.

Velmi prestižní událost je Kyperský mezinárodní filmový festival, která se koná v limassolském divadle Rialto a v kině Zena v Nikosii. Probíhá na přelomu dubna a května.

Každoročně je v Limassolu také Festival vína, který se pořádá už od roku 1961 v městských zahradách na přelomu srpna a září. Festival je doprovázen tradiční hudbou, tanci a samozřejmě tím nejlepším kyperským vínem.

V letních měsících se v amfiteátru Kourion pořádají každoroční představení Shakespearovských her, hraných místními herci. Dále jsou zde k vidění další starodávné hry anebo koncerty největších kyperských umělců.

Posledním zajímavým festivalem je ten Afroditin, pořádaný na začátku září v Paphosu. Vystupují zde zahraniční i místní soubory s kyperským orchestrem, který potěší každý dav. Festival se koná v prostorách hradu a paphoského přístavu.

Stránka Kaleidoskop Turizm (2017) píše o severní části Kypru, kde je také možné navštívit několik zajímavých událostí.

V průběhu celého roku mají místní i zahraniční umělci vystoupení v opatství Bellapais, kde se také koná Bellapais Festival.

Také je možnost navštívit festival umění a kultury ve Famagustě, kde je přehlídka nejlepšího umění a kulturních tradic a událostí. Festival se koná v červnu.

4.1.2.5 Památky UNESCO

Jak informuje stránka UNESCO (2017a) Kypr má na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO zapsány tři kulturní památky, které se nacházejí v jižní části ostrova.

Choirokoita

První z nich je neolitické osídlení Choirokoita (UNESCO, 2017b), které bylo obsazeno od 7. do 4. tisíciletí před naším letopočtem. Je to jedno z nejdůležitějších prehistorických míst ve Středomoří. Pozůstatky a vykopávky osídlení pomohly při osvětlení mnohých otázek o vývoji lidské společnosti v tomto regionu. Zatím byly provedeny vykopávky pouze v některých částech osídlení, a tak je to výjimečné místo pro budoucí studie. Choirokoita je umístěna asi 6 kilometrů od jižního pobřeží ostrova v okrese Larnaka a na Seznam světového dědictví UNESCO bylo toto místo zapsáno v roce 1998.

Kostely s nástěnnými malbami

Další památkou jsou kostely s nástěnnými malbami (UNESCO, 2017c), které se nacházejí v regionu Troodos a byly zapsány na Seznam světového dědictví UNESCO v roce 1985. Je to místo, kde se nachází jedna z největších skupin kostelů a klášterů z období Byzantské říše. Komplex obsahuje deset památek, které jsou všechny bohatě zdobené nástěnnými malbami. Malby jsou ukázkou výtvarného umění této doby. Nachází se zde kostely, jejichž jednoduchá venkovská architektura skvěle kontrastuje s vysoce rafinovanými dekoracemi.

Paphos

Poslední památkou, která je na seznamu zapsána od roku 1980 je Paphos (UNESCO, 2017d). Paphos byl obydlen už od doby neolitu a byl centrem kultu bohyně Afrodity. Pozůstatky paláců, vil, pevností viz. Příloha 1, divadel a hrobek

dávají místu neobyčejnou architektonickou a historickou cenu. Mezi nejkrásnější na světě patří zachovalé mozaikové podlahy, které zobrazují starověkou řeckou mytologii, řecké bohy a hrdiny, ale také každodenní život.

4.1.2.6 Další kulturně-historické památky

Kypr má mnoho dalších cenných historických památek. Pro bohatství starodávných míst, je ostrov jedním z nejhodnotnějších nalezišť pro nadšené archeology a historiky. (Lonely Planet, 2017b)

Salamis

Starověký Salamis (Lonely Planet, 2017c) byl založen okolo roku 1180 př.n.l. Na tomto místě se nacházely lázně, divadlo, basilika nebo románská vila. Dnes je na místě k vidění několik sloupů z basiliky, zbylé kameny, ale také zachovalá složitá mozaiková podlaha. Zbytky starodávného království jsou umístěny severně od Famagusty, v severní turecké části Kypru

Kourion

Další pozoruhodným místem je Kourion (Lonely Planet, 2017d), který se nachází na jižním pobřeží ostrova. Je umístěný na kopci s širokým výhledem na okolní pole a moře viz. Příloha 2. Můžeme zde vidět Apollonův chrám, základy kostela, na některých místech také mozaikové podlahy. Románský amfiteátr je možná nejzajímavějším z celého Kourionu, díky krásnému výhledu na moře a také pro svou strukturu. Amfiteátr je dnes také používán pro pořádání nejrůznějších kulturních akcí a koncertů.

Mešita Hala Sultan Tekke

Mešita Umma Harama je zajímavým místem obzvláště pro islámské náboženství, patří mezi nejdůležitější svatyně. Mešita a hrobka Umma Harama se nachází na břehu slané jezera u Larnaky, kde se také vyskytují velké kolonie plameňáků. (Cyprus Archeology, 2017)

Další zmíněné kulturně-historické památky byly zpracovány podle CK Mundo (2017a)

Nikósie viz. Příloha 3

Hlavní město Nikósie má své historické poklady. Město je ohraničeno benátskými hradbami z 16. století. Hlavní třída Ledra, jejíž jméno pochází z dob Byzantské říše, stojí také rozhodně za návštěvu, neboť v polovině jí rozděluje hraniční přechod. Za ním stojí Mešita Selimyie nebo také katedrála svaté Sofie, která je považována za jeden z příkladů francouzské gotiky. Vedle mešity se nachází tzv. Velký dvůr, který je důležitou stavbou doby Osmanské říše.

Limassol

Město Limassol je dnešním hlavním přístavem a velkým turistickým centrem. Téměř v centru se nachází Středověký hrad ze 13. století.

Larnaka

Další město Larnaka bylo postaveno na starověkém městě Kition, v dnešním centru města jsou k nalezení vykopávky právě tohoto města.

Famagusta

V severní části ostrova leží město Famagusta, kde se dochovaly městské hradby a také katedrála svatého Mikuláše, pro kterou jako vzor sloužila katedrála v Remeši viz. Příloha 4. Další známou oblastí je tzv. Město duchů, což byla původně velmi oblíbená turistická destinace na severovýchodním pobřeží. Nacházely se zde obrovské hotelové komplexy. Po roce 1974 byla oblast uzavřena a oplocena a od té doby je ponechána svému osudu.

Kyrenia

Kyrenia je městem a přístavem v severní části Kypru. Nad přístavem stojí hrad, který pravděpodobně pochází již ze 7. století viz. Příloha 5. V prostorách hradu je také umístěn vrak nejstarší známé obchodní lodi světa.

4.1.2.7 Muzea, galerie a divadla

Jak uvádí na stránce Cyprus Museum (2017), na ostrově se nachází mnoho muzeí, které nabízí neobyčejný pohled do minulosti ostrova. Většina z nich nabízí k prohlédnutí archeologické vykopávky a obecně pestrou historii ostrova. V každém větším městě Kypru je takové muzeum k nalezení.

Kyperské muzeum je hlavním a největším muzeem. Nachází se v hlavním městě Nikósii. Je možné si zde prohlédnout velké archeologické sbírky, které mapují vývoj ostrova a civilizace, která zde pobývala od doby neolitu až do rané doby Byzantské říše. Sbírkou se skládají z nejrůznějších vykopávek z celého ostrova, obsahují šperky, sochy, mince, keramiku a další výtvořky tehdejší civilizace. Za zhlédnutí stojí také samotná historická budova muzea, jejíž stavba započala v roce 1908.

Kyperská divadelní organizace (Cyprus Theatre Organisation, 2017) je hlavním pořadatelem divadelních představení. V hlavním městě Nikósii se nachází hlavní moderní budova divadla. V Nikósii se také nachází venkovní amfiteátr Makariose III, kde se pořádají divadelní představení i jiné kulturní akce. Dalším populárním místem pro divadelní představení je starodávný amfiteátr v Kourionu.

4.2 Realizační předpoklady

„Nezbytné pro rozvinutí primárních zdrojů CR. Zahrnují komunikační předpoklady (textura a struktura komunikační sítě, dostupnost území) a infrastrukturu CR (ubytovací zařízení, stravovací zařízení, kulturní, zábavní, sportovní, dopravní a další zařízení infrastruktury cestovního ruchu.“ (Zelenka, Pásková, 2012:477)

4.2.1 Dopravní předpoklady

4.2.1.1 Silniční doprava

Jak uvádí internetová stránka Cyprus101 (2017) Kypr má kvalitní síť dálnic mezi většími městy a silnice vedou také téměř všude. Kypřané jsou na 5. místě na světě ve vlastnictví osobního vozidla na osobu. Každý tu jezdí autem. Po britském vlivu se na ostrově jezdí vlevo. Bohužel jízda autem může být i nebezpečná, kvůli

klikatým cestám a agresivním řidičům. Najde se zde ale i mnoho bezpečných a spolehlivých druhů dopravy.

4.2.1.2 Půjčovny

Podle Visit Cyprus (2017d) i při velké hustotě aut na ostrově si není problém nějaké zapůjčit, více autopůjčoven se nachází v jižní části ostrova, ale i na severu si lze automobil nebo motorku půjčit. Dálnice spojují hlavní město Nikósie s většími pobřežními městy a je možné se dostat i do vzdálenějších vesnic po upravené silnici, která nemusí být vždy asfaltová. Na severu větší města spojují kvalitní rychlostí silnice.

4.2.1.3 Letecká doprava

Letecká doprava je hlavní dopravou pro přepravu cestujících z a na ostrov. Největší provoz je v letních měsících, kdy na Kypr také cestuje nejvíce turistů. (MCW, 2017) Cestující mohou přiletět na dvě oficiální letiště a to Paphos a Larnaka. Podle Visit Cyprus (2017c) Vstup do země přes jiné letiště je Kyperskou republikou považováno za ilegální. Na letišti Ercan v severní turecké části létají pouze turecké aerolinky a toto letiště není uznáno mezinárodní organizací pro civilní letectví ICAO.

Z oficiálních letišť Kypru se lita do nejrůznějších destinací (Cyprus Ninja, 2017), převážně do Evropy a východních středomořských destinací. Většinu letů obstarávají kyperské aerolinie Cyprus Airways nebo řecké aerolinie Aegean.

Letiště Larnaka je největším kyperským letišti, jak v počtu odbavených cestujících, tak i v počtu destinací. Je situováno na kraji města a blízko oblíbených turistických destinací. Letiště Paphos je menší letiště na západním pobřeží Kypru. Nejvíce cestujících se zde odbaví opět v letních měsících.

4.2.1.4 Lodní doprava

Na severu Kypru funguje lodní společnost Akgunler Denizcilik (Direct Ferries, 2017), která obstarává spojení mezi Kyrenií a Tureckým městem Tasucu.

Na jihu ostrova je hlavním přístavem město Limassol, kde funguje společnost Salamis (Salamis, 2017), která nabízí jak okružní plavby, tak i logistické služby.

4.2.1.5 Veřejná doprava

Podle CK Mundo (2017c) v jižní části ostrova veřejná autobusová doprava funguje, ale jelikož většina obyvatel zde jezdí svým automobilem, je částečně omezená. Využívají ji převážně cizinci. Autobusy, které jezdí mezi většími městy, mají pevný jízdní řád, který se vcelku dodržuje. Kolik autobusových spojů přes den pojede, závisí podle sezóny a o víkendu jsou linky také omezené. Do menších vesnic už se veřejnou dopravou většinou dostat nedá, výjimkou je pouze pohoří Troodos, do jehož vesnic autobusy alespoň dvakrát denně zajíždějí. Ve větších městech jezdí městská veřejná doprava s tím, že končí svoji službu okolo 18 hodiny večer a o víkendu jezdí minimálně.

Dále CK Mundo (2017c) uvádí informace o severní části ostrova, kde je veřejná autobusová doprava využívána více, jelikož zde obyvatelstvo nevlastní tolik osobních automobilů. Autobusy mezi městy jezdí vcelku často, avšak pravidelný jízdní řád většinou nemají a do pozdních večerních hodin také nejezdí.

4.2.1.6 Dostupnost z České republiky

Nejlépe se turisté z České republiky na Kypr dostanou letecky. V letní sezóně zajišťuje přímé lety z pražského Letiště Václava Havla na letiště Larnaka česká společnost SmartWings (Smartwings, 2019). Létají každé pondělí, středu, čtvrtek, sobotu a neděli od května do začátku listopadu. Tato letecká společnost také poskytuje charterové lety pro klienty cestovních kanceláří.

4.2.2 Materiálně-technická základna

4.2.2.1 Ubytovací služby

Ubytování na Kypru se dá jednoduše zarezervovat přes několik internetových stránek jako jsou například www.booking.com nebo www.airbnb.com. Najde se zde ubytování v luxusních hotelech a resortech, kde se nabízí špičkové služby, které uspokojí i tu náročnější klientelu, ale také ubytování ve vilách, rekreačních domech, apartmánových komplexech nebo i v kempech.

Podle internetové stránky Informace Zahraničí (2017) se ubytovací zařízení na severu a jihu svými kvalitami neodlišují, v obou částech se dá nalézt vhodné ubytování pro každého.

V roce 2016 bylo na Kypru 790 ubytovacích jednotek s celkovým počtem lůžek 84 238 viz. Tabulka 1

Ubytovací jednotky	Celkem
Hotely	223
Hotelové apartmány	164
Resorty	19
Tradiční ubytování	169
Ostatní	215
Celkem	790

Tabulka 1: Počet ubytovacích jednotek na Kypru
Zdroj: KPMG (2017a)

Nejvíce ubytovacích možností nabízí oblast Paphosu (265) (KPMG, 2017a), kde je také největší počet turistických resortů. Naproti tomu v oblasti Ayia Napa a Protaras je nejvíce hotelů a hotelových apartmánů a také je zde největší kapacita lůžek. Stále je snaha o průběžné rozšiřování a modernizování ubytovacích kapacit.

Většina ubytovacích kapacit však není otevřena po celý rok. Záleží to na poptávce a umístění zařízení. Počet nocí strávených v hotelech se zvýšilo o 7,3% oproti předchozímu roku 2015. Největší změna v růstu o 25,6 % je u turistických resortů, zatímco u hotelových apartmánů byl růst zvýšen o 8,9 %. Údaje byly získány z KPMG (2017a).

4.2.2.2 Cestovní kanceláře

Českých cestovních kanceláří, které nabízejí zájezdy na Kypr je mnoho. Většina z nich pořádá jak zájezdy pobytové, tak zájezdy spojené s poznáváním těch nejkrásnějších míst. Jsou to například cestovní kanceláře CK Mundo (2017d),

CK Adventura (2017), CK Poznání (2017), nebo webové portály www.zajezdy.cz a www.invia.cz

Na webovém portálu Invia.cz je počet aktuální nabídky zájezdů na Kypr od května do konce října 25 733 (Invia, 2019a). Na severní Kypr je to 10 012 zájezdů (Invia, 2019b).

4.3 Selektivní předpoklady

„Předpoklady CR zahrnující předpoklady demografické, předpoklady politické, socio-ekonomické (ekonomické aktivity, vlastnictví dopravních prostředků), předpoklady urbanizační, environmentální.“ (Zelenka, Pásková, 2012, str. 512)

4.3.1.1 Politická situace

Informace o politické situaci byly získány z The Economist (2017). Otázka sjednocení rozděleného Kypru se snaží být vyřešena už po desítky let a opakovaně selhává už od roku 1974. V předchozích letech se nejlepší možnost dohody naskytla při vstupu do Evropské unie, kdy nakonec jižní část sjednocení ostrova odmítla v referendu. K opakování a snaze o vyřešení problému došlo naposledy na jaře roku 2017, kdy se sešli prezident Kyperské republiky a jeho protějšek, odhodláni ostrov znovu sjednotit. Ke vzájemné dohodě nakonec bohužel nedošlo. Hlavním problémem pro uzavření dohody je přítomnost Tureckých vojenských sil, které na ostrově stále zůstávají a jižní část ostrova to považuje za porušování lidských práv.

Kypr tak prozatím zůstává stále rozdělen a všichni doufají, že se jednání na toto téma brzy opět obnoví.

4.3.1.2 Ekonomická situace

Kapitola o ekonomické situaci byla zpracována podle Cyprus Profile (2017). Ekonomika Kyperské republiky se pozoruhodně vzpamatovala z finanční krize v roce 2013 a byla označena jako jedna z nejrychleji rostoucích ekonomik Evropské unie. Země přesáhla všechna očekávání, obnovila ekonomiku v průběhu pouhých tří let a zůstává odhodlána si udržet stabilní tempo růstu i důvěru

investorů. V náročném po krizovém období, byly použity vhodné makroekonomické nástroje, které by měly pomoci tomu, aby země mohla znovu získat svůj status nezávislé a prosperující ekonomiky.

Kyperská republika vstoupila do Evropské unie roku 2004 a přijala měnu euro o čtyři roky později.

Dnes je země zařazena mezi země s vyššími příjmy, ekonomika je postavena převážně na sektoru služeb, včetně cestovního ruchu.

Nezaměstnanost pokračuje v poklesu. Jedním z největších problémů je nezaměstnanost mladých lidí, která pomalu klesá a v roce 2016 činila 13,3%.

Více než polovina obchodu se zbožím je realizována v rámci Evropské unie. Hlavními partnery pro export jsou Řecko a Velká Británie a na další pozici se nedávno dostal Izrael. Hlavním zbožím pro domácí vývoz jsou farmaceutické produkty, potravinářské suroviny a výrobky. Řecko, Velká Británie a Itálie jsou hlavními dovozními partnery. Hlavním dováženým zbožím jsou chemikálie, železo, ocel, vozidla a stroje. Otevřená kyperská ekonomika je závislá na dovozu energie, obchodní bilance je tradičně deficitní, zatímco bilance služeb je obvykle v přebytku.

Už v historických dobách byl ostrov využíván pro svou pozici, a tak i teď se propaguje jako obchodní brána mezi Evropou, Asií, Afrikou a Středním východem a využívá své vzdělané a anglicky mluvící populace. Skvělá infrastruktura informačních a komunikačních technologií a přívětivé obchodní prostředí nepřestává lákat mezinárodní společnosti a investory, zejména pak ve využívání zemního plynu a jeho rezerv, které byly nalezeny v okolním moři.

I přes nedávné náročné období, zajímavost Kypru nezmizela a naopak stále roste. Sekce cestovního ruchu prokázala pevný růst a rok 2016 vykázal rekordní počet turistů. Momentálně cestovní ruch tvoří 12 % hrubého domácího produktu.

Stránka Cypnet.com (2017) dodává, že ekonomice turecké části severního Kypru dominuje sektor služeb, převážně pak sektor veřejných služeb a obchodu, vzdělání a cestovního ruchu. Následuje pak menší zemědělský a výrobní sektor. Zemědělství je stále důležité pro místní ekonomiku. Výrobní a stavební průmysl jsou pak sektory, které zaměstnávají nejvíce lidí.

Sektor cestovního ruchu roste a je základem ekonomiky a zahraničního obchodu. Turecko je stále hlavním a někde i jediným partnerem pro zahraniční obchod a asistence Turecka je rozhodující.

4.3.1.3 Demografie

Podle zprávy od Georgiou (2016), populace Kypru je odhadována na 940 tisíc obyvatel, ke konci roku 2015. Z toho je 74,5% řeckých Kypřanů a 9,8% tureckých Kypřanů a 15,7 % zahraničních obyvatel. Porovnáním k předchozímu roku stoupla populace asi o 0,2%. Toto číslo neobsahuje ilegální obyvatele z Turecka.

Asi okolo 300 000 obyvatel žije v severní části ostrova uvádí stránka World Population Review (2017), toto číslo se však mohlo vyšplhat i výše, díky přistěhovalcům z Turecka.

Dále je na stránce uvedeno, že nejobydlenějším městem, kde žije více jak 100 000 lidí je Limassol, rozdělené hlavní město Nikósie má v severní části asi 61 000 obyvatel a v jižní části 55 000 obyvatel.

4.3.1.4 Jazyk

Oficiálními jazyky Kypru jsou řečtina, turečtina a angličtina (Cyprus.com, 2017a). Turisté se tak většinou nemají problém domluvit anglicky. Řečtina používaná na Kypru může občas být pro Řeky těžko srozumitelná, jelikož některá slova jsou typická pro kyperský dialekt.

4.3.1.5 Náboženství

Podle Cyprus.com (2017a) většina řeckých Kypřanů se hlásí ke kyperské pravoslavné církvi, zatímco turečtí Kypřané jsou převážně muslimové. Rodina hraje stále důležitou roli, kde se udržují tradiční hodnoty.

5 Charakteristika cestovního ruchu na Kypru

Cestovní ruch je jedním z největších ekonomických sektorů Kypru a zaznamenal podstatný růst za poslední roky s dosáhnutím až na 3,2 milionu příchozích turistů v roce 2016, jak je uvedeno na KPMG (2017b). Kyperský cestovní ruch byl poctěn několika prestižními cenami. Turistická organizace se pyšní výhrou Stříbrné ceny za „Nejlepší destinaci pro odpovědný cestovní ruch“ z roku 2015 (KPMG, 2017b).

Dále je na stránce uvedeno, že slavné kyperské pláže byly oceněny jako „Nejčistší vody na koupání v Evropě“ s důsledným stoprocentním výsledkem rok co rok a byly oceněny 57 Modrými vlajkami.

5.1 Formy cestovního ruchu

Následující podkapitoly byly zpracovány podle zprávy KPMG (2017e).

5.1.1.1 Rekreační a poznávací cestovní ruch

Většina turistů navštěvující Kypr jsou zde z důvodu rekreace. Slunce a krásné moře jsou nejdůležitějšími podněty pro vybrání Kypru jako místa pro rekreaci. Pobyt si spojí s navštívením těch nejvýznamnějších historických, kulturních nebo přírodních zajímavostí.

5.1.1.2 Kulturní cestovní ruch

Je snaha o rozšíření zájmu turistů i o místní kulturu. Kypr nabízí nespočet zajímavých historických míst, archeologických vykopávek, které jsou pro turisty skvěle dostupné. Jeho historické bohatství by nemělo být turisty opomenuto.

5.1.1.3 Náboženský cestovní ruch

Turistů, kteří cestují kvůli náboženským zájmům, také přibývá. Tolerantní přístup a otevřenost kostelů a poutních míst je hlavním důvodem. Poptávka po náboženském cestovním ruchu přichází hlavně z Ruska, kde mají podobnou náboženskou víru a zvyky.

5.1.1.4 Další rozvíjející se formy cestovního ruchu

Dalšími rozvíjejícími druhy cestovního ruchu jsou zdravotní cestovní ruch, kde služby a zařízení jsou na vysoké úrovni. Dále pak konferenční cestovní ruch, agroturismus, sportovní cestovní ruch a cestování za účelem svatby nebo svatební cesty.

5.2 Hlavní turistické oblasti

Informace o hlavních turistických oblastech byly získány z KPMG (2017b). Oblasti byly také podrobněji popsány v podkapitolách kapitoly 4.1.

Hlavními turistickými oblastmi jsou Ayia Napa, Paphos, Limassol, Larnaka a Nikósie. Každá z těchto oblastí nabízí turistům širokou nabídku produktů pro uspokojení nejrůznějších potřeb.

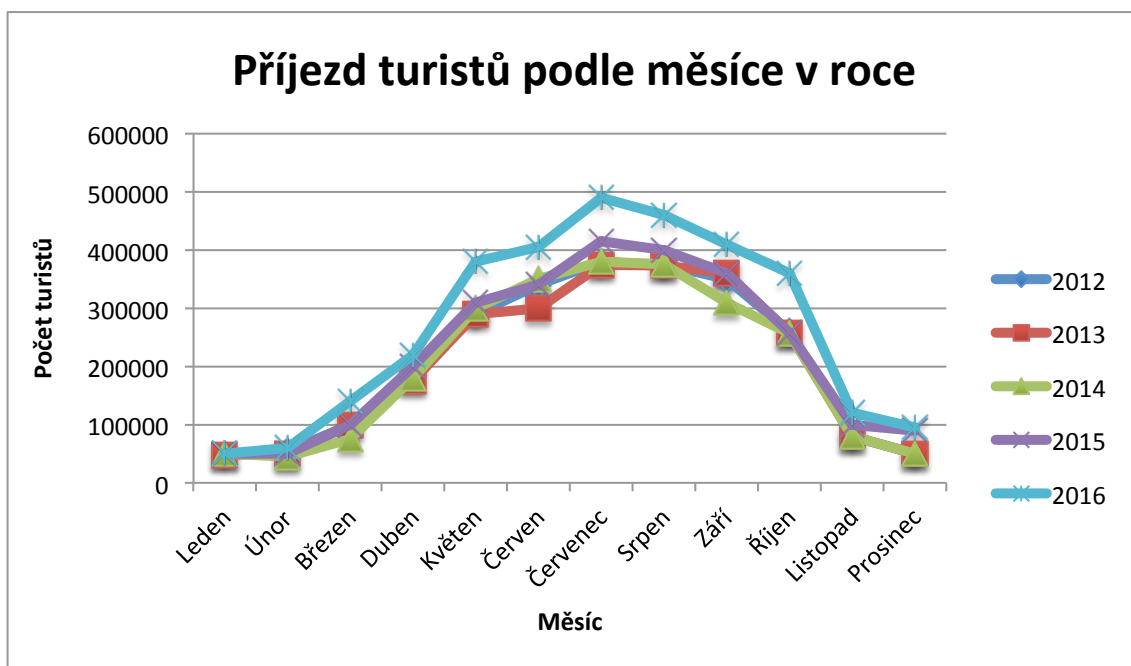
Hlavní město Nikósie je hlavním obchodním centrem, je oblíbené díky archeologickému muzeu nebo Benátským zdím. Ayia Napa a sousední město Protaras jsou navštěvovány hlavně pro své pobřeží plné těch nejlepších pláží na Kypru. Oblast Paphosu je také navštěvována díky krásným plážím a nádherným scenériím. Historické části jsou zapsány na Seznamu světového dědictví UNESCO a je očekáváno, že kulturní činnost města se zvýší, jelikož bylo vybráno jako evropské město kultury pro rok 2017. Limassol je slavný pro své plážové bary, karneval nebo festival vína a díky nové jachtařské maríně v největším kyperském přístavu je atraktivní pro bohatší klientelu. Poslední hlavní turistickou oblast kolem města Larnaka turisté navštěvují opět díky krásnému pobřeží.

5.3 Sezónnost

Kapitola byla zpracována podle KPMG (2017c).

Kypr je představován hlavně jako místo plné slunce a krásného moře. Hlavní sezóna je tak převážně v letních měsících od května do října (viz. Obrázek 3), což vytváří nerovnoměrný příjezd turistů v průběhu roku. Kypr je známou letní destinací, a tak přilákání turistů i v chladnějších zimních měsících zůstává výzvou. Pro zmenšení sezónnosti se vláda snaží prodloužit návštěvnost alespoň o další dva

měsíce. Například golfové resorty jsou preferovány v zimě, takže je snaha o jejich zvětšení a vytvoření lepšího zázemí.

Obrázek 3: Graf příjezdu turistů podle měsíců v roce

Zdroj: Vlastní zpracování podle: KPMG (2017e)

V plánu je také otevření resortu s kasinem, který má přilákat bohatší klientelu po celý rok. Dále je snaha přilákat další letecké společnosti, které by na ostrov létaly.

5.4 Příjezd turistů

Údaje v této kapitole byly zjištěny v KPMG (2017d) pokud není uvedeno jinak. V roce 2015 přijelo na ostrov 2 659 405 turistů, rok 2016 byl ještě úspěšnějším rokem, kdy se dosáhlo na rekordních 3 186 531 turistů.

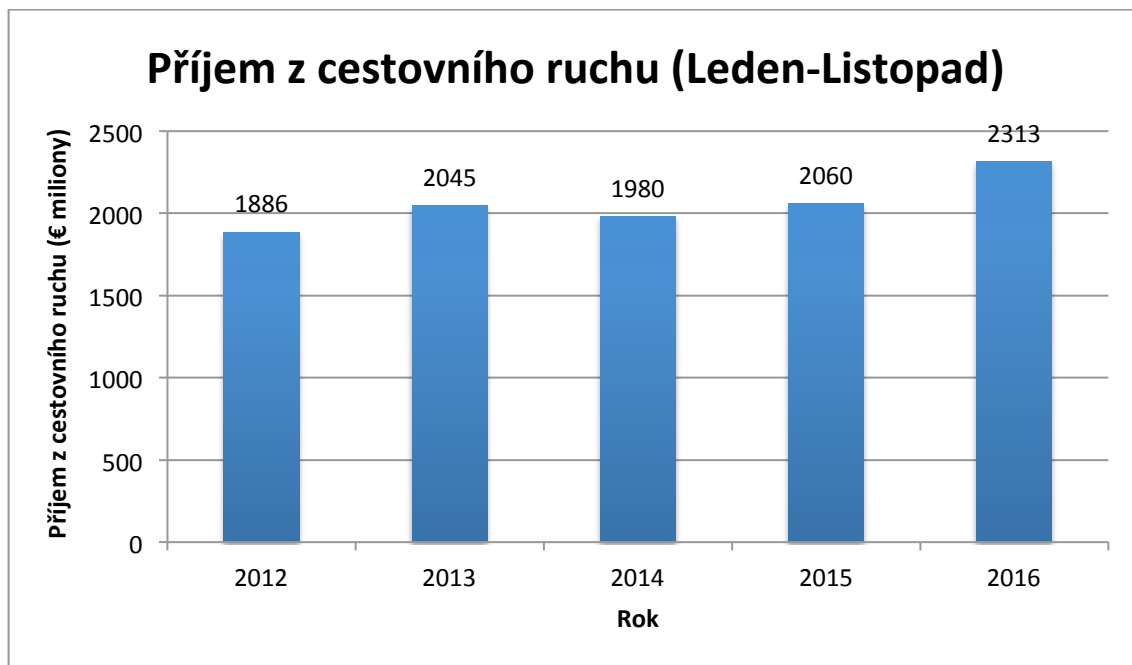
Nejvíce turistů přijíždí z evropských států. Jak je ukázáno v Tabulka 2, okolo 36,3 % turistů přijíždí z Velké Británie, do roku 2009 tyto návštěvníci tvořili 50 % turistů. Zvýšil se počet turistů přijíždějících z Ruska a to o 48,9 %. Dalšími zeměmi, ze kterých na Kypr cestuje nejvíce lidí je Řecko, Německo a Švédsko. Příjezdy z asijských zemí se také zvyšují a je evidentní, že Kypr je atraktivní turistickou destinací i pro tyto země. Hlavními zeměmi jsou Izrael a Libanon. Z Izraele na Kypr v roce 2016 přicestovalo 148 739 turistů a příjezd turistů z Libanonu se zvýšil asi o 36,2 %.

Země	2016	2015	Změny 2016/2015
Velká Británie	1 157 978	1 041 208	+ 11,2 %
Rusko	781 634	524 853	+ 48,9 %
Švédsko	115 019	108 605	+ 5,9 %
Řecko	160 254	139 539	+ 14,8 %
Německo	124 030	112 219	+ 10,5 %
Izrael	148 739	98 597	+ 50,9 %
Celkem	3 186 531	2 659 405	+ 19,8 %

Tabulka 2: Počet turistů podle země

Zdroj: Vlastní zpracování podle KPMG (2017d)

Příjem z cestovního ruchu se pravidelně zvyšuje dle Obrázek 4 a to i díky zvýšenému příjezdu turistů asi o 19,8 % v zimních měsících prosinci a lednu.

Obrázek 4: Graf příjmu z cestovního ruchu (leden – listopad)

Zdroj: Vlastní zpracování podle KPMG (2017d)

Příjezd turistů v červnu 2017

Nejnovější vydaná zpráva Ministry of Finance (2017) ukazuje počet turistů, kteří přicestovali v měsíci červnu. Oproti červnu roku 2016 se počet zvýšil o 14,4 %.

V červnu roku 2017 přicestovalo 472 450 turistů. Je to nejvyšší počet turistů, jaký byl zaznamenán v určitém měsíci. Nejvíce turistů opět přicestovalo z Velké Británie a Ruska.

Příjezd turistů v roce 2018

Podle poslední aktualizované zprávy Ministry of Finance (2019) z února roku 2019 přicestovalo na Kypr v roce 2018 3 938 625 turistů. Stále nejvíce turistů sem cestuje z Velké Británie a Ruska.

5.5 Rozvoj cestovní ruchu Severokyperské turecké republiky

Podle rozhovoru, který poskytl novinám Hurriet Daily News (2017) ministr pro turismus a životní prostředí Fikri Ataoglu, turismus se rychle rozvíjí. Milion turistů přijíždí každý rok. Daří se přilákat turisty i v zimních měsících. Přívětivé počasí severu ostrova je také lákavé pro postarší turisty. V plánu je přilákat jich více a aby zůstávali déle než běžní turisté.

Hlavním cílem je také přilákat více turistů z Turecka. Mnoho obyvatelů Turecka toho o ostrově tolik neví a neznají ho, proto vzniká mnoho kampaní pro zvýšení povědomí a nalákání tureckých turistů.

Podle ministra je důležitá bezpečnost, geografická pozice, hotelové standardy a kvalitní služby, které přitahují turisty. Tyto znaky ukazují, že Severokyperská turecká republika se stává velmi atraktivní destinací. Statistiky říkají, že byly dosaženy nejlepší výsledky za posledních 42 let. Velká úspěšnost je také na základě zvýšení propagace a marketingu.

Podle CyprusScene (2017) počet návštěvníků z Turecké republiky v období leden – květen roku 2017 se zvedl o 23 % a počet cizích turistů se zvedl o 56 %. Obsazenost hotelů se zvedla o 21 % oproti předchozímu roku. Nejvíce obsazených hotelů bylo ve Famagustě.

Turismus Severokyperské turecké republiky se začal obzvláště zaměřovat i na zdravotní turismus, jak je zmíněno v Hurriyer Daily News (2017). Zájem projevilo mnoho investorů. Vysoce rozvinuté zdravotní univerzity navštěvuje okolo 100 000 studentů z celého světa. Severokyperská republika se nedávno stala 54 členem na kongresu světového zdravotního turismu.

6 Návrh trasy pro poznávací a pobytový zájezd po Kypru

Navržená trasa a program poznávacího a pobytového zájezdu je určena hlavně pro inspiraci pro individuální cestovatele, ale i pro cestovní kanceláře. Trasa i pobyt byl navržen pro dvě osoby, které chtějí strávit příjemnou dovolenou a poznat krásy Kypru. Každý, kdo chce Kypr poznat, může tuto trasu a navržený program použít, nebo si jej pozměnit podle svých potřeb.

Termín trasy pro tento zájezd byl vybrán od 4. září do 18. září.

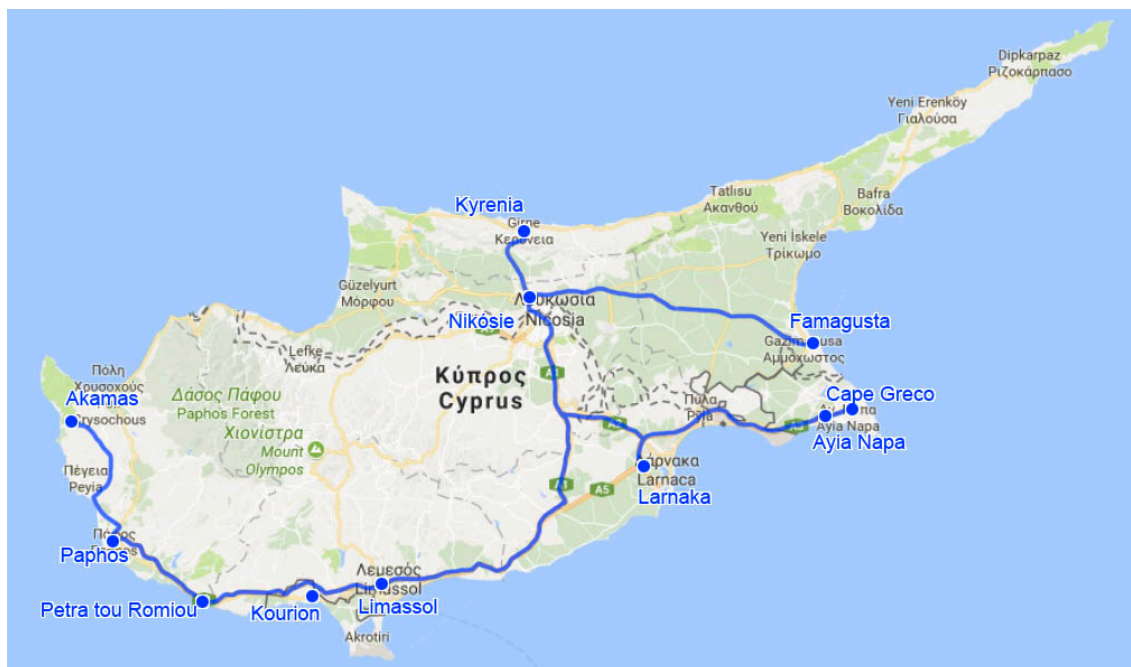
Ceny letenek, ubytování a zapůjčeného auta jsou počítány pro tento termín a v jiné termíny se mohou lišit.

6.1 Trasa

Trasa vede po vybraných nejzajímavějších místech. Jsou na ni zahrnuta větší města Kypru, včetně hlavního města Nikósie, dále pak památky zapsané na Seznamu kulturního dědictví UNESCO a další zajímavé kulturně-historické místa. V trase jsou obsaženy i národní parky a jiné přírodní zajímavosti. Cesta vede po celém ostrově, což znamená, že zahrnuje jak Severokyperskou tureckou republiku, tak i jižní Kyperskou republiku.

Pro pobytovou a rekreační část zájezdu jsou v programu zařazeny čistě odpočinkové dny, které mohou být stráveny třeba relaxací na pláži a koupáním.

Na Obrázek 5 je nakreslena trasa s označenými místy návštěvy a místy pobytu.

Obrázek 5: Mapa trasy

Zdroj: Vlastní zpracování a Google.com (2017)

6.2 Návrh programu

- 1. den** – Brzký odlet ve 3:45 z Prahy a přilet v 8:10 do Larnaky viz. Obrázek 6. Po příletu přesun autobusovou dopravou do ubytování, sehnáno přes službu AirBnB. Následně je možná prohlídka města Larnaka: procházka po promenádě podél moře, možnost koupání nebo prohlídka archeologických nalezišť starobylého města Kition. Poté přesun zpět do ubytování.
- 2. den** – Ráno přesun místní veřejnou dopravou (autobusem) do města Ayia Napa, kde je stejným způsobem jako 1. den, sehnané nové ubytovací místo a možnost relaxace na jedné z krásných místních pláží.
- 3. den** – Přejezd z místa ubytování veřejnou autobusovou dopravou do národního parku Cape Greco. Prohlídka parku, kde je možné si projít jednu z turistických stezek, prohlédnout si přírodní mosty, udělat si přestávku na jednom z piknikových míst. Také možnost koupání v křišťálově modré vodě na jedné z pláží. Večer návrat se zpět do ubytování.
- 4. den** – Odpočinkový den, podle vlastní volby, s možností přesunu veřejnou autobusovou dopravou do vedlejšího turistického města Protaras. Zde čeká účastníky procházka městem nebo relaxace a koupání na krásném místních pláží.

Poté přesun zpět do ubytování, nebo je možnost zůstat ve městě Ayia Napa a využít k odpočinku místní pláže.

5. den – Ráno přesun veřejnou autobusovou dopravou do hlavního města Nikósie do nového ubytování. Prohlídka města: procházka okolo Benátských hradeb, možnost navštívení archeologického muzea, hlavní turistická třída Ledra, možnost nákupů. Překročení hraničního přechodu na konci ulice Ledra do Severokyperské turecké republiky. Prohlídka této části města, návštěva mešity a tzv. Velkého dvora. Večer přesun zpět na ubytování.

6. den – Přejezd hranic do severní části Kypru a přejezd autobusovou dopravou do města Kyrenia. Prohlídka města a místního přístavu. Možná prohlídka starověkého hradu a pevnosti nad přístavem a muzea s vrakem starověké lodi. Odpoledne přejezd autobusovou dopravou do města Famagusta, procházka městem, navštívení městských hradeb nebo katedrály svatého Mikuláše. Procházka podél moře k tzv. Městu duchů. Poté přejezd autobusem zpět do hlavního města Nikósie a na ubytování.

7. den – Přejezd autobusovou dopravou z Nikósie do města Paphos, nové ubytování. Možná prohlídka města a přístavu s pevností.

8. den – Odpočinkový den. Možný přesun veřejnou autobusovou dopravou na jednu z krásných místní pláží, odpočinek, koupání.

9. den – Odpočinkový den, opět možný přesun na jednu z pláží, koupání.

10. den – Okolo poledne vyzvednutí zapůjčeného auta. Projížďka po západním pobřeží s možnými zastávkami na koupání. Příjezd do národního parku Akamas, možná procházka po některé z turistických stezek, navštívení pláže Lara nebo rokle Avakas. Večer přejezd zpět do Paphosu do ubytování.

11. den – Projížďka zapůjčeným autem po jižním pobřeží směrem k národnímu parku Petra tou Romiou. Prohlídka parku a možnost koupání. Poté přejezd k archeologickému parku Kourion. Návštěva informačního centra, prohlídka archeologických vykopávek a amfiteátru. Následuje přejezd zpět do Paphosu do ubytování.

12. den – Ráno vrácení zapůjčeného auta. Poté přejezd autobusovou dopravou do města Limassol. Prohlídka města, procházka po dlouhé promenádě, návštěva

přístavu nebo starověkého hradu. Také možné koupání na jedné z městských pláží. Večer návrat zpět autobusem do Paphosu a ubytování.

13. den – Odpočinkový den. Možný přejezd na jednu z pláží nebo procházka městem.

14. den – Opět odpočinkový den.

15. den – Brzo ráno odjezd autobusem z Paphosu na letiště Larnaka. Odlet v 8:55 a přílet do Prahy v 11:40.

6.3 Kalkulace

Kalkulace je počítána pro 2 osoby. Ceny jsou uváděny k danému termínu od 4. září do 18. září. V jiných termínech se ceny mohou lišit. Do konečné kalkulace nejsou započítány variabilní náklady na stravování, veřejnou dopravu a benzín.

6.3.1.1 Letenky

Na Obrázek 6 je zpáteční letenka s odletem 4. září z Prahy a příletem 18. září zpět do Prahy. Letenka v tomto termínu vyjde pro dvě osoby na 18 342 Kč.

Vaše vybrané lety					
Odlet			Návrat		
Odlet	Praha (PRG) 4.9.2017 03:45		Odlet	Larnaka (LCA) 18.9.2017 08:55	
Přílet	Larnaka (LCA) 4.9.2017 08:10		Přílet	Praha (PRG) 18.9.2017 11:40	
Doba letu	3h 25min		Doba letu	3h 45min	
Mezipřistání	bez mezipřistání		Mezipřistání	bez mezipřistání	
Let	QS 1108 		Let	QS 1109 	
Celková cena					
Cestující	Cena letenky	Poplatek dopravní	Taxy a poplatky	Servisní poplatek	Celková cena
2x Dospělý	10 800 Kč	4 500 Kč	2 442 Kč	600 Kč	18 342 Kč
					Celková cena: 18 342 Kč

Obrázek 6: Letenky pro dvě osoby

Zdroj: SmartWings (2017)

6.3.1.2 Ubytování

Ubytování je zajištěno přes internetový portál Airbnb (www.airbnb.com).

4. 9 – 5. 9 - Ubytování pro první den je ve městě Larnaka. Je umístěno v centru města, asi 1 kilometr od pobřežní promenády. Cena za dvoulůžkový pokoj na noc je 1 102 Kč viz. Obrázek 7.

Příjezd	Odjezd
04.09.2017	05.09.2017

Hosté

2 hosté ▼

Kč941 × 1 noc	Kč941
Servisní poplatek ?	Kč161
Celkem	Kč1 102

Rezervovat

100% vrácení peněz · Zatím ti nebude nic účtováno

Obrázek 7: Cena ubytování pro dvě osoby na jednu noc, Larnaka
Zdroj: Airbnb (2017a)

5. 9 - 8. 9 – Ubytování pro druhý až pátý den je v centru města Ayia Napa. Cena pro dvě osoby na noc je 941 Kč, celkem za 3 noci pro dvě osoby je cena 3 419 Kč.

Viz. Obrázek 8.

Příjezd	Odjezd
05.09.2017	08.09.2017

Hosté

2 hosté ▼

Kč941 × 3 noci ?	Kč2 822
Poplatek za úklid ?	Kč138
Servisní poplatek ?	Kč459
Celkem	Kč3 419

Rezervovat

Zatím ti nebude nic účtováno

Obrázek 8: Cena ubytování pro 2 osoby na 3 noci, Ayia Napa
Zdroj: Airbnb (2017b)

8. 9 – 10.9 – Ubytování pro pátý až sedmý den je v centru hlavního města Nikósie. Cena na noc je 918 Kč. Pro dvě osoby za dvě noci je cena 2 134 Kč. Viz. Obrázek 9.

⚡ Kč918 za noc

Příjezd	Odjezd
08.09.2017	10.09.2017

Hosté

2 hosté ▼

Kč918 × 2 noci	Kč1 836
Servisní poplatek ?	Kč298
Celkem	Kč2 134

Rezervovat

Zatím ti nebude nic účtováno

Obrázek 9: Cena za ubytování pro dvě osoby za dvě noci, Nikósie
Zdroj: Airbnb (2017c)

10. 9 – 18. 9 – Ubytování blízko centra města Paphosu. Na jednu noc pro dvě osoby je cena 849 Kč. Za 8 nocí pro dvě osoby je cena 7 825 Kč, viz. Obrázek 10.

⚡ Kč849 za noc

Příjezd	Odjezd
10.09.2017	18.09.2017

Hosté

2 hosté ▾

Kč943 × 8 nocí ?	Kč7 546
10% týdenní sleva ?	-Kč754
Servisní poplatek ?	Kč1 033
Celkem	Kč7 825

Rezervovat

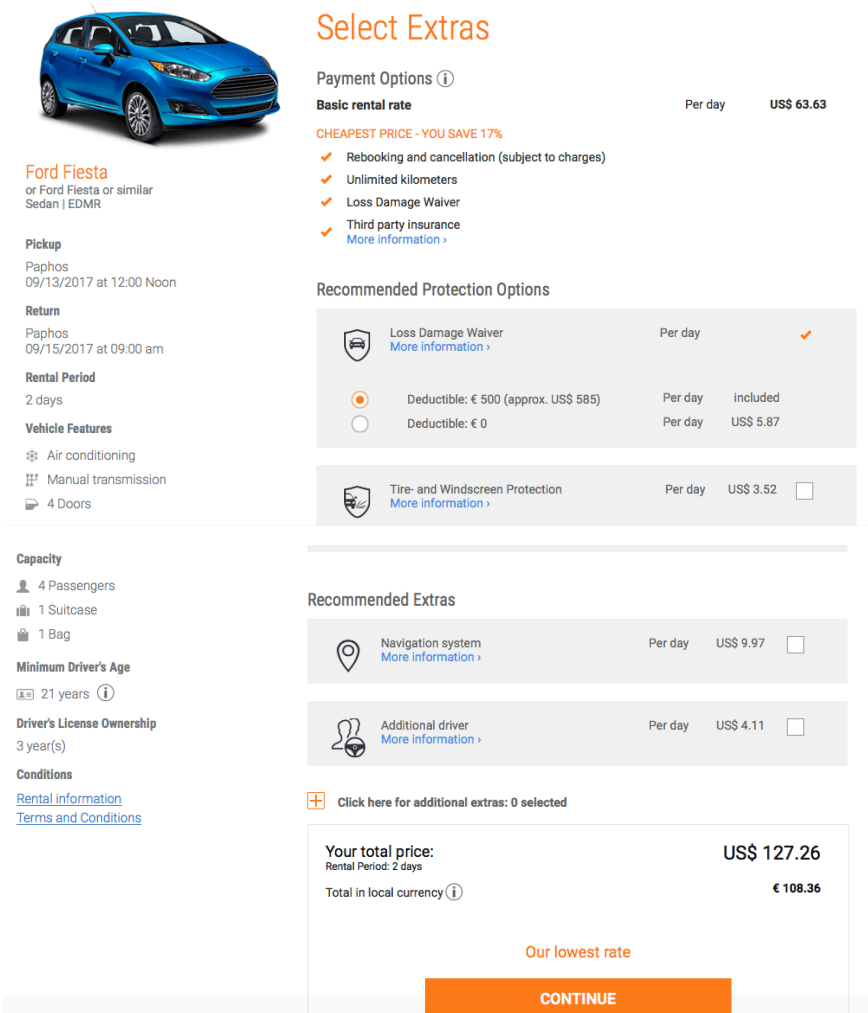
100% vrácení peněz · Zatím ti nebude nic

Obrázek 10: Cena ubytování pro dvě osoby za 8 nocí, Paphos
Zdroj: Airbnb (2017d)

6.3.1.3 Půjčení automobilu

Zapůjčení automobilu přes půjčovnu Sixt (www.sixt.com) na dva dny (13. 9 – 15. 9) vyjde na 108,36 Euro, což je v přepočtu zhruba 2 835 Kč (při kurzu 26,16 Kč/Eur z 10. 8. 2017) (ČNB, 2017).

Viz. Obrázek 11.

Ford Fiesta
or Ford Fiesta or similar
Sedan | EDMR

Pickup
Paphos
09/13/2017 at 12:00 Noon

Return
Paphos
09/15/2017 at 09:00 am

Rental Period
2 days

Vehicle Features
⊗ Air conditioning
⊞ Manual transmission
🚗 4 Doors

Capacity
👤 4 Passengers
🧳 1 Suitcase
👜 1 Bag

Minimum Driver's Age
📅 21 years ⓘ

Driver's License Ownership
3 year(s)

Conditions
[Rental information](#)
[Terms and Conditions](#)

Select Extras

Payment Options ⓘ

Basic rental rate Per day **US\$ 63.63**

CHEAPEST PRICE - YOU SAVE 17%

- ✓ Rebooking and cancellation (subject to charges)
- ✓ Unlimited kilometers
- ✓ Loss Damage Waiver
- ✓ Third party insurance
[More information >](#)

Recommended Protection Options

☒	Loss Damage Waiver More information >	Per day		✓
☒	Deductible: € 500 (approx. US\$ 585)	Per day	included	
☐	Deductible: € 0	Per day	US\$ 5.87	
☐	Tire- and Windscreen Protection More information >	Per day	US\$ 3.52	

Recommended Extras

☐	Navigation system More information >	Per day	US\$ 9.97	
☐	Additional driver More information >	Per day	US\$ 4.11	

⊕ [Click here for additional extras: 0 selected](#)

Your total price: **US\$ 127.26**
Rental Period: 2 days

Total in local currency ⓘ **€ 108.36**

Our lowest rate

CONTINUE

Obrázek 11: Cena za zapůjčení automobilu

Zdroj: Sixt (2017)

6.3.1.4 Kalkulace

	Celková cena za dvě osoby
Ubytování Larnaka	1 102 Kč
Ubytování Ayia Napa	3 419 Kč
Ubytování Nikósie	2 134 Kč
Ubytování Paphos	7 825 Kč
Půjčení automobilu	2 835 Kč
Letenka	18 342 Kč
Celková cena	35 657 Kč

Tabulka 3: Kalkulace

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

Podle Tabulka 3 vyjde celková cena pro dvě osoby na 35 657 Kč.

6.3.1.5 Další výdaje

Dalšími pravděpodobnými výdaji budou výdaje na stravování, benzín a veřejnou dopravu. Tyto výdaje jsou variabilní, proto nejsou uvedeny v hlavní celkové kalkulaci.

Veřejná doprava – podle Tabulka 4 vyjdou levněji jednodenní jízdenky. Dle uvedeného programu se však autobusy mezi většími městy využívají jednosměrně. Podle cen uvedených na Intercity Buses (2017) za cestu z Larnaky do Ayia Napa se zaplatí 4 eura. Za cestu z Ayia Napa do hlavního města Nikósie 5 euro. Z Nikósie do Paphosu stojí cesta 7 euro.

Za veřejnou autobusovou dopravu po oblasti Ayia Napa a Paphos, Larnaca i Nikósie se zaplatí 1,50 euro za jednu cestu.

North Cyprus Online (2017b) píše, že autobusová doprava v severní části stojí okolo 3 – 4 TRY (turecká lyra), na delších spojích Kyrenia – Famagusta až 7 TRY.

Doprava na letiště – dopravu na letiště zařizuje společnost KAPNOS (Kapnos Airport Shuttle, 2017). Cesta z letiště Paphos na letiště Larnaka vyjde na 15 euro. Meziměstský autobus mezi Paphosem a Larnakou bohužel nejezdí. Na letiště v Paphosu se lze dostat místní veřejnou dopravou, kdy cesta vyjde na 1,50 euro.

Meziměstské autobusové linky – ceny jízdenek/dospělý					
Trasa	Jednosměrné jízdné	Denní jízdné	Týdenní jízdné	Měsíční jízdné	Roční jízdné
Nikósie – Larnaka	€ 4	€ 7	€ 33	€ 70	€ 700
Nikósie – Limassol	€ 5	€ 9	€ 44	€ 100	€ 1 000
Nikósie – Paralimni & Ayia Napa	€ 5	€ 9	€ 44	€ 100	€ 1 000
Nikósie - Paphos	€ 7	€ 13	€ 63	€ 130	€ 1 300
Limassol – Paphos	€ 4	€ 7	€ 33	€ 70	€ 700
Limassol - Larnaka	€ 4	€ 7	€ 33	€ 70	€ 700
Larnaka – Paralimni & Ayia Napa	€ 4	€ 7	€ 33	€ 70	€ 700
Paralimni & Ayia Napa - Paphos	€ 9	€ 17	€ 82	€ 170	€ 1 700

Tabulka 4: Ceny jízdenek meziměstských autobusů

Zdroj: Vlastní zpracování podle Intercity Buses (2017)

Cena benzínu – Podle internetových stránek Cyprus property sales (2017), kde se každý týden aktualizují ceny za benzín, stojí benzín 1,40 euro/litr (k datu 10.8.2017).

Ceny za stravování – Za běžný oběd se zde podle CK Mundo (2017e) zaplatí okolo 10 euro. Typické jídlo Meze, které je většinou pro 2 - 4 osoby vyjde asi na 40 euro. Stránka Expatistat (2017) má uvedeny ceny v severní části Kypru, které jsou podobné jako v jižní části Kypru, za běžné jídlo se zde zaplatí asi 8 euro.

Vstupné – Ze zmíněných míst se platí vstupné do archeologického parku Kourion, které vyjde na 4,50 eur. (Visit Cyprus, 2017f)

7 Shrnutí výsledků

Jedním z cílů práce bylo vytvořit trasu a navrhnout program pro pobytový a poznávací zájezd po Kypru a vytvořit pro lepší představu i kalkulaci možných nákladů. Pobytový i poznávací zájezd po Kypru se dá uskutečnit za celkem přijatelnou cenu 35 657 Kč pro dvě osoby. V závěrečné ceně sice nejsou uvedeny další pravděpodobné výdaje, ale ty už záleží na každém cestovateli zvlášť, jak velké má nároky na jednotlivé položky jako je například strava. Termín zájezdu byl také vybrán v sezóně, takže pokud bude vybrán termín jiný, cena se bude lišit a v zimních měsících se pravděpodobně bude snižovat.

Za 15-ti denní pobyt na ostrově Kypr se dá stihnout prohlédnutí těch nejzajímavějších a nejznámějších kulturně-historických i přírodních památek. Aby zájezd nebyl moc náročný, po jeho dobu je také možnost několika odpočinkových dnů a relaxace na krásných kyperských plážích.

Autobusovou dopravou je možné se bez problému dopravit do hlavních turistických oblastí. Ceny jsou přijatelné, omezení nastává pouze v nedostatku pevného jízdního řádu v severní části Kypru a také dřívějšího ukončení provozu.

Ubytovacích jednotek je na ostrově dostatek, a tak nebyl problém najít ubytování za přijatelnou cenu a ve vhodné oblasti, kdy je ubytování vždy blízko centra města nebo blízko autobusové dopravy.

Pro cestování po ostrově je výhodné si zapůjčit auto, alespoň na část pobytu. Autem se lze dostat do míst, kam žádné autobusy nejezdí. Autopůjčoven je na ostrově několik a zapůjčení auta je také cenově přijatelné, stejně jako ceny pohonných hmot.

Přístup do většiny přírodních i historických památek není zpoplatněn, což je také výhodou.

Celkově zájezd slouží jako inspirace pro každého cestovatele, který se chce vydat na ostrov Kypr a poznat jeho krásy. Jak je zde uvedeno, zájezd je uskutečnitelný za přijatelnou cenu s pohodlným programem.

Další z cílů práce bylo zjistit, jaké předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu mají obě části ostrova Kypr a jak se liší.

Vývoj cestovního ruchu v severní části ostrova se každým rokem zlepšuje. Napomáhá tomu nejen snaha ostrov znovu sjednotit, ale i vcelku dobrá infrastruktura a dostupnost všech turistických destinací. Sever Kypru může nalákat turisty na nádherné pláže, přírodní parky, historické památky, archeologické parky i skvělou kuchyni. Přítomnost turecké armády nemusí však na některých místech působit dobrým dojmem. Do severní části ostrova se lze dostat přiletem na neoficiální letiště Ercan, což může potenciálního turistu odradit. Lze však také přiletět do části jižní, na jedno z oficiálních letišť, a poté přejít hranici v hlavním městě Nikósie do severní části. Přejít hranice už dnes není problém a českému občanovi k tomu postačí cestovní pas nebo občanský průkaz. Poté má turista možnost zapůjčení auta nebo využití místní autobusové dopravy, která sice jezdí docela často, ale pevný jízdní řád nemá.

Vývoj cestovního ruchu v jižní Kyperské republice je také každým rokem lepší, dokonce poslední roky byly zaznamenány rekordní počty turistů. Potenciál rozvoje je opravdu velký. Jih Kypru také může nabídnout ty nejkrásnější pláže, přírodní zajímavosti i bohatou historii. Pro milovníky jídla je tu v nabídce výborná kuchyně, která se v obou částech Kypru o tolik neliší. Infrastruktura i možnosti ubytování jsou v jižní části na dobré úrovni. Turisté sem přiletí na jedno ze dvou oficiálních letišť, kam v letní sezóně létají přímé linky z Prahy. Poté mají také možnost si zapůjčit auto a nebo využít místní autobusovou dopravu.

Předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu v obou částech se ze zjištěných informací o tolik neliší. Hlavní rozdíl by autorka přiřadila k infrastruktuře a dopravě, která v severní části není tolik rozvinutá a modernizovaná jako v jižní části. Dále potom politická situace a bezpečnost v severní části Kypru může odrazovat k jejímu navštívení, a tím je na tom jižní část o něco lépe. Naopak například ubytovací služby se v posledních letech v severní části velmi rozvinuly a dosahují na stejnou ne-li lepší úroveň jako ty v části jižní.

Mnoho informací, převážně o Severokyperské turecké republice bylo velmi těžko dohledáváno. Zvláště údaje z oficiálních stránek vlády nebo například statistická

data byla často uvedena společně s Tureckou republikou, a tak se nedaly odlišit přesné údaje, které se týkají jen Severokyperské turecké republiky. Některé údaje byly také uváděny pouze v turečtině.

8 Závěry a doporučení

Cílem této bakalářské práce bylo poskytnout přehled o předpokladech cestovního ruchu na Kypru. Díky předpokladům pro cestovní ruch lze určit potenciál dané destinace. Práce zhodnocuje předpoklady selektivní, lokalizační i realizační. Jsou popsány přírodní i kulturní předpoklady, stručná historie ostrova, která je velmi bohatá. Tyto předpoklady jsou pro potenciál cestovního ruchu velmi důležité a také hrají významnou roli při tvorbě produktu cestovního ruchu. Důležité jsou samozřejmě i selektivní předpoklady, které podporují vznik a rozvoj cestovního ruchu. Stejně také realizační předpoklady, kdy materiálně-technická základna je pro rozvoj a hlavně realizaci cestovního ruchu v destinaci velmi důležitá.

Podle sesbíraných informací má Kypr velký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. Bohatá historie zanechala na ostrově mnoho zajímavých historických staveb a míst, která i z archeologického hlediska stále otevírají další a další zajímavosti o ostrově, ale i o samotné civilizaci.

Překrásná příroda nabízí nespočet nádherných pohledů. Ostrov nabízí jak skalnaté pobřeží, které schovává nejrůznější přírodní jeskyně a mosty, tak i nabízí jedny z nejkrásnějších pláží a průzračnou modrou vodu Středozemního moře.

Horké středomořské klima dělá z Kypru téměř tropickou destinaci a pro strávení dovolené si ho vybírá čím dál více turistů.

Fakt, že je ostrov rozdělen se může zdát jako jednou z překážek pro rozvoj cestovního ruchu. Avšak krásnou přírodu i bohatou historii najdeme v obou částech ostrova. Také obyvatelé obou částí ostrova jsou velmi přívětiví a turisty vítají s otevřenou náručí. Anglický jazyk pro většinu obyvatel není problémem, a tak není problém se zde domluvit, což je pro rozvoj cestovního ruchu také velmi důležité.

Pro potenciálního návštěvníka by autorka doporučila vstupovat na ostrov přes oficiální letiště, aby nedošlo k nedorozuměním, obzvláště při překročení hranic ze severu na jih. Dalším doporučením je také dodržovat všechny předpisy a zákazy vstupu nebo fotografování u hlídaných zón.

Pro rozvoj cestovního ruchu v obou částech ostrova by měl být kladen důraz na propagaci turistických atraktivit, aby se přilákalo více návštěvníků. Dále také obzvláště v severní části na modernizaci a zlepšení dopravy. Důležitost by se měla také přikládat k ochraně přírody, kdy některé přírodní místa zatím nejsou chráněny nebo nijak spravovány. Pokud bude stále narůstat počet návštěvníků, je důležité, aby se nesnižoval jejich potenciál. Ostrov je sezónní destinací, takže tvorba nových produktů pro její snížení by také mohla být vhodná. Severní část se už teď zaměřuje na přilákání starší klientely i v zimních měsících, díky přívětivému počasí. V obou částech také vyrůstají golfové hřiště, kterými se snaží nalákat příznivce tohoto sportu k návštěvě ostrova po celý rok.

Turisté začínají objevovat krásy tohoto ostrova čím dál tím více, a to jak v jeho severní části, tak i v jižní části. Vidina sjednoceného Kypru tu stále je, ale řešení problému rozděleného ostrova je zatím v nedohlednu. Tento problém může turistu také odradit. Předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu mají obě části ostrova a vývoj cestovního ruchu se zde každým rokem zlepšuje. Obě části Kypru tak mají velký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu a byla by škoda ho nevyužít.

Každým rokem se cestovní ruch mění, a tak se téma potenciálu cestovního ruchu Kypru může stále dále zpracovávat a rozvíjet. Další možný průzkum by se mohl také zaměřit na zájem českých turistů o dovolené na Kypru. Otázka sjednocení Kypru je také dalším zajímavým tématem, které se stále řeší a mohlo by se dále rozvíjet.

9 Seznam použité literatury

- [1] Airbnb. Arbat rooms. Airbnb [online]. 2017b [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: https://www.airbnb.cz/rooms/18458645?guests=2&adults=2&location=Ayia%20Napa%2C%20Gazimağusa%2C%20Kypr&check_in=2017-09-05&check_out=2017-09-08&s=3DAVKAbE
- [2] Airbnb. Dvoulůžkové pokoje. Airbnb [online]. 2017a [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: https://www.airbnb.cz/rooms/9600838?guests=2&adults=2&location=Larnaka&check_in=2017-09-04&check_out=2017-09-05&s=_y6dcwz8
- [3] Airbnb. Express Court Rooms. Airbnb [online]. 2017c [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: https://www.airbnb.cz/rooms/17878175?guests=2&adults=2&children=0&infants=0&location=Nikósie%2C%20Kypr&check_in=2017-09-08&check_out=2017-09-09&s=7VfTTMB1
- [4] Airbnb. Melanie Gardens Apt. Airbnb [online]. 2017d [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: https://www.airbnb.cz/rooms/20168531?guests=2&adults=2&location=Paphos%2C%20Kypr&check_in=2017-09-10&check_out=2017-09-18&s=vFobR3Ad
- [5] Athalassa National Forest Park / Visitor Centre: Lefkosia. Visit Cyprus [online]. 2017b [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: <http://www.visitcyprus.com/index.php/en/discovercyprus/culture-religion/other-sites-of-interest/item/279-athalassa-national-forest-park-visitor-centre>
- [6] CK Adventura [online]. 2017 [cit. 2017-08-09]. Dostupné z: www.adventura.cz
- [7] CK Mundo [online]. 2017d [cit. 2017-08-09]. Dostupné z: www.mundo.cz
- [8] CK Mundo Tradice a svátky na Kypru. CK Mundo [online]. 2017b [cit. 2017-07-12]. Dostupné z: <http://www.mundo.cz/kypr/svatky>
- [9] CK Mundo. Cestování po Kypru. CK Mundo [online]. 2017c [cit. 2017-07-16]. Dostupné z: <http://www.mundo.cz/kypr/cestovani>
- [10] CK Mundo. Zajímavosti a památky Jižního Kypru. CK Mundo [online]. 2017a [cit. 2017-07-11]. Dostupné z: <http://www.mundo.cz/kypr/zajimavosti>
- [11] CK Poznání [online]. 2017 [cit. 2017-08-09]. Dostupné z: www.poznani.cz
- [12] Country Reports. Cyprus Country Map. Country Reports [online]. 2017 [cit. 2017-08-09]. Dostupné z: <http://www.countryreports.org/country/Cyprus/map.htm>
- [13] Country Studies. Geography. Country Studies: Cyprus [online]. 1991 [cit. 2017-01-12]. Dostupné z: <http://countrystudies.us/cyprus/17.htm>
- [14] Cypnet.com Northern Cyprus Economy. Cypnet.com [online]. 2017 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: http://www.cypnet.com/north_cyprus_about_cyprus_economy.php

- [15] Cyprus Archeology. Main Archaeological Sites to Visit. Cyprus Archeology: Sites [online]. 2017 [cit. 2017-07-11]. Dostupné z: <http://www.cyprus-archaeology.org.uk/sites.htm>
- [16] Cyprus Island. Cyprus Cuisine. Cyprus Island [online]. 2017 [cit. 2017-07-20]. Dostupné z: <https://www.cyprusisland.net/cyprus-cuisine>
- [17] Cyprus Museum. Visit Cyprus: Cyprus in your Heart [online]. 2017 [cit. 2017-07-11]. Dostupné z: <http://www.visitcyprus.com/index.php/en/discovercyprus/culture-religion/museums-galleries/item/113-cyprus-museum>
- [18] Cyprus Ninja. Airports in Cyprus. Cyprus Ninja [online]. 2017 [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <http://www.cyprusninja.com/cyprus-airports>
- [19] Cyprus Profile. Strong Growth Prospects. Cyprus Profil: Economy [online]. 2017 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <http://www.cyprusprofile.com/en/economy>
- [20] Cyprus property sales. Up-to-Date Cyprus Petrol Prices (Updated Weekly). Cyprus property sales [online]. 2017 [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://www.cyprus-property-sales-resales.com/cyprus-cost-of-living/cyprus-petrol-prices.html>
- [21] Cyprus Scene. TRNC Ministry of Tourism „Best results for 42 years“ CyprusScene.com [online] 2017 [cit. 2019-04-04] Dostupné z: <https://cyprusscene.com/2017/06/24/trnc-ministry-of-tourism-best-results-for-42-years/>
- [22] Cyprus Theatre Organization. Venues. Cyprus Theatre Organisation: The Organization [online]. 2017 [cit. 2017-07-12]. Dostupné z: <http://www.thoc.org.cy/about/venues,en-about-02,en>
- [23] Cyprus.com. Cypriot People and Culture. Cyprus.com [online]. 2017 [cit. 2017-07-20]. Dostupné z: <http://www.cyprus.com/cypriot-people---culture.html>
- [24] Cyprus101. Transportation in Cyprus. Cyprus101: Cyprus Resources [online]. 2017 [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: http://www.cyprus101.com/Transportation_System/page_2436131.html
- [25] ČNB. Česká národní banka [online]. 2017 [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://www.cnb.cz/cs/index.html>
- [26] Direct Ferries. Ferries from Cyprus to Turkey. Direct Ferries [online]. 2017 [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: http://www.directferries.co.uk/ferries_from_cyprus_to_turkey.htm
- [27] Essential Cyprus. North Cyprus National Park. Essential Cyprus [online]. 2012 [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: <http://www.essentialcyprus.com/north-cyprus-national-park/>

- [28] Expatistan. Cost of living in Kyrenia, Cyprus. Expatistan [online]. 2017 [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <https://www.expatisitan.com/cost-of-living/kyrenia>
- [29] GEORGIU, George CHR. Demographic Report [online]. 52. Republic of Cyprus: Republic of Cyprus, 2016, s. 11 [cit. 2017-08-08]. ISBN 0590-4846. Dostupné z: [http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/6C25304C1E70C304C2257833003432B3/\\$file/DEMOGRAPHIC_REPORT-2015-301116.pdf?OpenElement](http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/6C25304C1E70C304C2257833003432B3/$file/DEMOGRAPHIC_REPORT-2015-301116.pdf?OpenElement)
- [30] Google.com Google Mapy [online]. 2017 [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/Kypr/@35.0827606,32.8642103,9z/data=!4m5!3m4!1s0x14de1767ca494d55:0x324c3c807fc4146e!8m2!3d35.126413!4d33.429859>
- [31] HRALA, Václav. Geografie cestovního ruchu. 4. upr. vyd. Praha: Idea servis, 2002. ISBN 80-85970-36-8.
- [32] Hurriyet Daily News. Northern Cyprus to target tourists in Turkey and Europe with year round good weather Hurriyet Daily News [online] 2017 [cit. 2019-04-04] Dostupné z: <http://www.hurriyetdailynews.com/northern-cyprus-to-target-tourists-in-turkey-and-europe-with-year-round-good-weather--109647>
- [33] Choose your Cyprus. Avakas Gorge. Choose your Cyprus [online]. 2017b [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: <http://www.chooseyourcyprus.com/avakas-gorge.html>
- [34] Choose your Cyprus. Cape Greko National Park. Choose your Cyprus [online]. 2017c [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: <http://www.chooseyourcyprus.com/discover-cyprus/cape-greko-national-forest-park.html>
- [35] Choose your Cyprus. Lara Beach. Choose your Cyprus [online]. 2017a [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: <http://www.chooseyourcyprus.com/lara-beach.html>
- [36] Informace Zahraničí. Jaké jsou možnosti ubytování na Kypru? Informace Zahraničí [online]. 2017 [cit. 2017-07-20]. Dostupné z: <http://informace-zahranici.cz/ubytovani-na-kypru/>
- [37] Intercity Buses. Tickets & Prices. Intercity Buses [online]. 2017 [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://www.intercity-buses.com/?wp=tickets>
- [38] Intercity BUSES. Tickets & Prices. Intercity Buses [online]. 2017 [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://www.intercity-buses.com/?wp=tickets>
- [39] Invia. Dovolená Kypr Invia [online] 2019a [cit. 2019-04-08] Dostupné z: https://dovolena.invia.cz/?nl_country_id%5B%5D=29&nl_locality_id%5B%5D=731&nl_locality_id%5B%5D=194&nl_locality_id%5B%5D=228&nl_locality_id%5B%5D

- =101&nl_locality_id%5B%5D=272&nl_locality_id%5B%5D=229&d_start_from=01.05.2019&d_end_to=31.10.2019&nl_transportation_id%5B%5D=3_CZ
- [40] Invia. Dovolená Severní Kypr Invia [online] 2019b [cit 2019-04-08] Dostupné z: https://dovolena.invia.cz/?nl_country_id%5B%5D=29&nl_locality_id%5B%5D=835&d_start_from=01.05.2019&d_end_to=31.10.2019&nl_length_int%5B%5D=7%7C9&nl_length_int%5B%5D=10%7C12&nl_length_int%5B%5D=13%7C&nl_transportation_id%5B%5D=3_CZ&sort=nl_sell&page=1
- [41] Kaleidoskop Turizm. North Cyprus LocalEvents. Kaleidoskop Turizm [online]. 2017 [cit. 2017-07-12]. Dostupné z: <http://www.north-cyprus.travel/north-cyprus-events>
- [42] Kapnos Airport Shuttle. Fare Prices and Journey Time. Kapnos Airport Shuttle [online]. 2017 [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <https://www.kapnosairportshuttle.com/fares?locale=en>
- [43] KOTÍKOVÁ, Halina. Základy cestovního ruchu [online]. 2014 [cit. 2019-06-07]. Dostupné z: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/56298>. Studijní opora. Univerzita Palackého v Olomouci.
- [44] KPMG. Over view of the Tourism Market in Cyprus. Cyprus Tourism Market Report [online]. 4. Cyprus: KPMG, 2017b, s. 2 [cit. 2017-08-08]. Dostupné z: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/cy/pdf/cyprus-tourism-market-report-fourth-edition.pdf>
- [45] KPMG. Over view of the Tourism Market in Cyprus. Cyprus Tourism Market Report [online]. 4. Cyprus: KPMG, 2017c, s. 2-3 [cit. 2017-08-08]. Dostupné z: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/cy/pdf/cyprus-tourism-market-report-fourth-edition.pdf>
- [46] KPMG. Tourism Sector Analysis. Cyprus Tourism Market Report [online]. 4. Cyprus: KPMG, 2017a, s. 10 [cit. 2017-08-08]. Dostupné z: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/cy/pdf/cyprus-tourism-market-report-fourth-edition.pdf>
- [47] KPMG. Tourism Sector Analysis. Cyprus Tourism Market Report [online]. 4. Cyprus: KPMG, 2017d, s. 8-9 [cit. 2017-08-08]. Dostupné z: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/cy/pdf/cyprus-tourism-market-report-fourth-edition.pdf>
- [48] KPMG. Tourism Sector Analysis. Cyprus Tourism Market Report [online]. 4. Cyprus: KPMG, 2017e, s. 11 [cit. 2017-08-08]. Dostupné z: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/cy/pdf/cyprus-tourism-market-report-fourth-edition.pdf>
- [49] KUNEŠOVÁ, Eva a Blanka FARKOVÁ. Technika zahraničních zájezdů. Praha: Idea servis, 2001. ISBN 80.85970-33-3.

- [50] Kyperská kuchyně aneb jídlo a pití na Kypru. CK Mundo [online]. 2017e [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://www.mundo.cz/kypr/kuchyne>
- [51] LINDEROVÁ, Ivica. Cestovní ruch: základy a právní úprava. 1. vyd. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2013, 265 s. ISBN 978-80-87035-82-5.
- [52] Lonely Planet. Ancient Kourion. Lonely Planet: Attractions [online]. 2017d [cit. 2017-07-11]. Dostupné z: <https://www.lonelyplanet.com/cyprus/attractions/ancient-kourion/a/poi-sig/1434820/358801>
- [53] Lonely Planet. Ancient Salamis. Lonely Planet: Attractions [online]. 2017c [cit. 2017-07-11]. Dostupné z: <https://www.lonelyplanet.com/cyprus/around-famagusta/attractions/ancient-salamis/a/poi-sig/1435806/358801>
- [54] Lonely Planet. Best Archeology in Cyprus. Lonely Planet: Collections [online]. 2017b [cit. 2017-07-11]. Dostupné z: <https://www.lonelyplanet.com/cyprus/collections/archaeology/a/col/2fbc5e6c-05b3-487a-ac03-0e6e10bc2b3d/358801>
- [55] Lonely Planet. History. Lonely Planet: Cyprus [online]. 2017a [cit. 2017-07-11]. Dostupné z: <http://www.lonelyplanet.com/cyprus/history>
- [56] MCW. Air Transport. Department of Civil Aviation [online]. 2017 [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: http://www.mcw.gov.cy/mcw/dca/dca.nsf/DMLtransport_en/DMLtransport_en?OpenDocument
- [57] Ministry of Finance. Movements of Travelers 1980-2018. Statistical Service Republic of Cyprus [online]. 2019 [cit. 2019-04-04] Dostupné z: http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/services_71main_en/services_71main_en?OpenForm&sub=1&sel=2
- [58] Ministry of Finance. Tourist Arrivals: June 2017. Press Release Ministry of Finance [online]. Nicosia, 2017, s.1-2 [cit. 2017-08-08]. Dostupné z: [http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/all/E7283452DB082158C225803D00559D41/\\$file/Tourists_Arrivals-Jun17-EN-170717.pdf?OpenElement](http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/all/E7283452DB082158C225803D00559D41/$file/Tourists_Arrivals-Jun17-EN-170717.pdf?OpenElement)
- [59] Ministry of Foreign Affairs. High commission of The Republic of Cyprus in Canberra: History of Cyprus. Republic of Cyprus [online]. 2017 [cit. 2017-07-11]. Dostupné z: http://www.mfa.gov.cy/mfa/highcom/highcomcanberra.nsf/cyprus02_en/cyprus02_en?OpenDocument
- [60] My Guide: Cyprus. Akamas National Park - Cyprus. My Guide: Cyprus [online]. 2017 [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: <https://www.myguidecyprus.com/things-to-do/akamas-national-park>

- [61] North Cyprus Online. North Cyprus Bus Services. North Cyprus Online [online]. 2017b [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://www.northcyprusonline.com/North-Cyprus-Online-Travelling-Bus-Services.php>
- [62] North Cyprus Online. North Cyprus Customs and Traditions. North Cyprus Online [online]. 2017a [cit. 2017-07-20]. Dostupné z: <http://www.northcyprusonline.com/North-Cyprus-Online-Customs-and-Traditions.php>
- [63] On The World Map. Large physical map of Cyprus. On The World Map [online]. 2017 [cit. 2017-08-09]. Dostupné z: <http://ontheworldmap.com/cyprus/large-physical-map-of-cyprus.html>
- [64] PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu: turismus České republiky*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN isbn978-80-247-3643-3.
- [65] QPPstudio.net. North Cyprus Public Holidays 2017. Q++Studio [online]. 2017 [cit. 2017-07-12]. Dostupné z: http://www.qppstudio.net/publicholidays2017/north_cyprus.htm
- [66] Rady na cestu. Kyperská kultura: Silné tradice a oslavy 365 dní v roce. Inspirace na cestu [online]. 2017 [cit. 2017-07-20]. Dostupné z: <http://www.radynacestu.cz/magazin/kyperska-kultura/>
- [67] Rough Guides. Top 5 National parks. Rough Guides [online]. 2017 [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: <https://www.roughguides.com/destinations/europe/cyprus/sports-outdoor-activities/5-national-parks/>
- [68] RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4039-3.
- [69] Salamis. shipping, Transport & Logistic Services [online]. 2017 [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <http://www.salamisshipping.com>
- [70] Sixt. Ford Fiesta. Sixt: rent a car [online]. 2017 [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <https://www.sixt.com/php/reservation/offerconfig>
- [71] SmartWings [online]. 2019 [cit. 2019-04-06]. Dostupné z: www.smartwings.com
- [72] SmartWings. Výběr letu. SmartWings [online]. 2017b [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://bookings.smartwings.com/cs/familyFaresPricer.php?sid=031999d8947594402d12216d6cfaf6d614777>
- [73] ŠAUER, Martin, Jiří VYSTOUPIL, Andrea HOLEŠINSKÁ a kolektiv. *Cestovní ruch* [online]. Brno, 2015 [cit. 2019-06-03]. Dostupné

z:https://www.econ.muni.cz/do/econ/soubory/katedry/kres/studijni_texty/cestovni_ruch_ePDF.pdf. Učební text. Masarykova univerzita.

- [74] The Economist. Cyprus may have missed its last chance for reunification. The Economist: Negotiation island [online]. 2017 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <http://www.economist.com/news/europe/21724899-collapse-talks-turkish-occupied-north-makes-deal-look-unattainable-cyprus-may?zid=307&ah=5e80419d1bc9821ebe173f4f0f060a07>
- [75] The Telegraph. Cyprus Events. The Telegraph [online]. 2017 [cit. 2017-07-12]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/travel/destinations/europe/cyprus/articles/cyprus-events/>
- [76] Troodos National Park. Troodos National Park [online]. 2017 [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: <http://www.lovetroodos.com/discover-troodos/nature.html>
- [77] UNESCO. Cyprus. UNESCO World Heritage Centre: Cyprus [online]. 2017a [cit. 2017-07-11]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/statesparties/cy>
- [78] UNESCO. Choirokoitia. UNESCO World Heritage Centre [online]. 2017b [cit. 2017-07-11]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/848>
- [79] UNESCO. Painted Churches in the Troodos Region. UNESCO World Heritage Centre [online]. 2017c [cit. 2017-07-11]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/351>
- [80] UNESCO. Paphos. UNESCO World Heritage Centre [online]. 2017d [cit. 2017-07-11]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/79>
- [81] UNWTO. Why tourism?: Tourism – an economic and social phenomenon. World Tourism Organization UNWTO [online]. 2019 [cit. 2019-07-05]. Dostupné z: <http://www2.unwto.org/content/why-tourism>
- [82] Visit Cyprus. Birthplace of Aphrodite - Petra tou Romiou: Pafos. Visit Cyprus [online]. 2017a [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: <http://www.visitcyprus.com/index.php/en/discovercyprus/rural/sites-monuments/item/732-birthplace-of-aphrodite-petra-tou-romiou>
- [83] Visit Cyprus. Car Hire. Visit Cyprus [online]. 2017d [cit. 2017-07-16]. Dostupné z: <http://www.visitcyprus.com/index.php/en/practical-information/transportation#faqnoanchor>
- [84] Visit Cyprus. Climate & Weather. Visit Cyprus [online]. 2016a [cit. 2016-01-12]. Dostupné z: <http://www.visitcyprus.com/index.php/en/practical-information/climate-weather>

- [85] Visit Cyprus. Climate & Weather. Visit Cyprus [online]. 2016b [cit. 2016-01-12]. Dostupné z: <http://www.visitcyprus.com/index.php/en/practical-information/climate-weather>
- [86] Visit Cyprus. Food & Drink. Visit Cyprus [online]. 2017e [cit. 2017-07-20]. Dostupné z: <http://www.visitcyprus.com/index.php/en/discovercyprus/food-drink>
- [87] Visit Cyprus. Kourion Archeological Site. Visit Cyprus [online]. 2017f [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://www.visitcyprus.com/index.php/en/discovercyprus/rural/sites-monuments/item/2402-kourion-archaeological-site>
- [88] Visit Cyprus. Transportation. Visit Cyprus: Airports [online]. 2017c [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <http://www.visitcyprus.com/index.php/en/practical-information/transportation#faqnoanchor>
- [89] World Population Review. Cyprus Population. World Population Review [online]. 2017 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <http://worldpopulationreview.com/countries/cyprus-population/>
- [90] Zájezdy.cz [online]. 2017 [cit. 2017-08-09]. Dostupné z: www.zajezdy.cz
- [91] ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.

10 Přílohy

Příloha 1

Příloha 1: Pohled na pevnost v Paphosu

Foto Autorka Klára Bambásková. Pořízeno 14.3.2015

Příloha 2: Kourion

Foto Autorka Klára Bambásková. Pořízeno 10.4.2015

Příloha 3: Pohled na město Nikósie

Foto Autorka Klára Bambásková. Pořízeno 28.1.2015

Příloha 4: Katedrála ve městě Famagusta
Foto Autorka Klára Bambásková. Pořízeno 15.2.2015

Příloha 5: Hrad ve městě Kyrenia

Foto Autorka Klára Bambásková. Pořízeno 1.3.2015

Příloha 6: Přírodní most v národním parku Cape Greco
Foto Autorka Klára Bambásková. Pořízeno 9.4.2015

Příloha 7: Tradiční pokrm Meze

Foto Autorka Klára Bambásková. Pořízeno 14.3.2015

Oskenované zadání práce

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Akademický rok: 2015/2016

Studijní program: Ekonomika a management
Forma: Prezenční
Obor/komb.: Management cestovního ruchu - anglický jazyk
(mcr-p-a)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Bambásková Klára	K Oboře 149, Jesenice - Osnice	I1301148

TÉMA ČESKY:

Potenciál turismu a rekreace Kypru

TÉMA ANGLICKY:

The potential of tourism and recreation in Cyprus

VEDOUcí PRÁCE:

doc. PaedDr. Jiří Štyrský, CSc. - KRRCR

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Zásady pro vypracování:

Cíl práce: Cílem bakalářské práce "Potenciál turismu a rekreace Kypru" Jaký potenciál a budoucnost má turismus a rekreace Kypru.

Osnova:

1. Úvod
2. Cíl práce
3. Metodika zpracování
- 3.1 Výzkumné otázky
- 3.2 Stanovení hypotéz
- 3.3 Metody výzkumu
4. Teoretická část
5. Praktická část
- 5.1 Vlastní výzkum
- 5.2 Výsledky a zhodnocení výzkumu
6. Shrnutí výsledků práce
7. Závěry a doporučení
8. Seznam použitých zdrojů
9. Přílohy

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.
Kypr: základní fakta. Nikósie, Kypr. Tisková a informační kancelář Kyperské republiky, 2008, 20 s. ISBN 978-9963-38-594-2.
Kypr. Orbion.cz [online]. Mladá fronta a.s., 2015. Dostupné z: <http://kypr.orbion.cz>
Oficiální portál Kyperské turistické organizace [online]. Dostupné z: <http://www.visitcyprus.com/wps/portal>
BOWMAN, John S, a kol. Cyprus [online]. Encyclopaedia Britannica. Dostupné z: <http://www.britannica.com/place/Cyprus>

Podpis studenta: Bambáková

Datum: 25.8.2017

Podpis vedoucího práce: [Signature]

Datum: 25.8.2017